

Bruxelles, den 13. juni 2025
(OR. en)

10274/25

Interinstitutionel sag:
2025/0163 (NLE)

AELE 52
CH 18
MI 395
ESPACE 47

FØLGESKRIVELSE

fra:	Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen
modtaget:	13. juni 2025
til:	Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union
Komm. dok. nr.:	COM(2025) 308 final
Vedr.:	Forslag til RÅDETS AFGØRELSE om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne af en bred pakke af aftaler med henblik på at konsolidere, uddybe og udvide de bilaterale forbindelser med Det Schweiziske Forbund og om midlertidig anvendelse af aftalen om betingelserne for Det Schweiziske Forbunds deltagelse i Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2025) 308 final.

Bilag: COM(2025) 308 final

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 13.6.2025
COM(2025) 308 final

2025/0163 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne af en bred pakke af aftaler med henblik på at konsolidere, uddybe og udvide de bilateral forbindelser med Det Schweiziske Forbund og om midlertidig anvendelse af aftalen om betingelserne for Det Schweiziske Forbunds deltagelse i Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Forslagets begrundelse og formål

Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund (i det følgende også benævnt "Schweiz") er tæt forbundne ud fra et økonomisk, historisk, kulturelt, socialt og politisk perspektiv. EU er Schweiz' største handelspartner, og Schweiz er EU's fjerdestørste handelspartner. Der bor over 1,5 millioner EU-borgere i Schweiz og lige under 450 000 schweizere i EU. Hver dag krydser flere hundrede tusinde grænsearbejdere grænsen mellem EU og Schweiz i begge retninger.

EU og Schweiz er knyttet til hinanden gennem flere bilaterale aftaler. Schweiz deltager i EU's indre marked gennem aftaler om fri bevægelighed for personer, landtransport, luftfart, handel med landbrugsprodukter og gensidig anerkendelse af overensstemmelsesvurderinger¹. Gennem aftalen mellem Den Europæiske Union, Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om Det Schweiziske Forbunds associering i gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af Schengenreglerne er Schweiz også et associeret Schengenland. Under covid-19-pandemien blev samarbejdet om grænseoverskridende sundhedstrusler mellem EU og Schweiz øget. Schweiz har også traditionelt været en stærk partner inden for forskning og innovation. Landet har samarbejdet med Den Europæiske Union om en lang række EU-finansieringsprogrammer med primært fokus på forskning, innovation og uddannelse.

Selv om forbindelserne mellem EU og Schweiz er tætte, er de også præget af flere langvarige strukturelle problemer. For at løse disse problemer førte EU og Schweiz mellem 2014 og 2021 forhandlinger om en institutionel rammeaftale. Den institutionelle rammeaftale ville også have skabt en forvaltningsramme for yderligere aftaler på områder, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i, herunder aftaler, som Rådet allerede havde givet bemyndigelse til at føre forhandlinger om, bl.a. om fødevareresikkerhed (2003 og 2008) og el (2006). Derudover ville den have sikret forvaltningsrammen for den aftale om sundhed, som Rådet i 2008 gav bemyndigelse til at føre forhandlinger om.

De forhandlende parter nåede frem til en aftale om et udkast til en institutionel rammeaftale på teknisk niveau i november 2018. Forbundsrådet afviste at godkende udkastet, og forhandlingerne om de øvrige aftaler gik derfor i stå, da både Rådet i sine konklusioner af 19. februar 2019 og Europa-Parlamentet i sin henstilling af 26. marts 2019 gjorde indgåelsen af nye aftaler om adgang til det indre marked eller forbedrede vilkår i henhold til gældende aftaler betinget af, at den institutionelle rammeaftale blev indgået. Den 26. maj 2021 besluttede Det Schweiziske Forbundsråd ensidigt at afslutte forhandlingerne om den institutionelle rammeaftale. Schweiz' ensidige beslutning bragte det bilaterale samarbejde inden for forskning, innovation og uddannelse til midlertidigt ophør.

¹ Aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om godstransport og personbefordring med jernbane og ad landevej, aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om luftfart, aftale mellem Det Europæiske Fællesskab på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om fri bevægelighed for personer, aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om gensidig anerkendelse af overensstemmelsesvurdering, aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om handel med landbrugsprodukter, alle undertegnet den 21. juni 1999 (EFT L 114 af 30.4.2002, s. 1).

Efter sammenbruddet i forhandlingerne om den institutionelle rammeaftale indledte Europa-Kommissionen og Schweiz sonderende drøftelser i marts 2022 for at drøfte de fremtidige forbindelser mellem EU og Schweiz. Disse drøftelser førte til en fælles forståelse, som beskriver begge parter politiske forståelse af vejen frem mod kommende forhandlinger og komponenterne i og parametrene for en vidtrækkende forhandlingspakke samt ønskede mål for og løsninger på centrale institutionelle og sektorbestemte spørgsmål.

Den fælles forståelse blev godkendt af Det Schweiziske Forbundsråd og Europa-Kommissionen i november 2023. Begge parter forpligtede sig til at bruge den som grundlag for at søge deres forhandlingsmandater og noterede sig deres ambition om at afslutte forhandlingerne i løbet af 2024.

Den 20. december 2023 vedtog Kommissionen derfor en henstilling med henblik på Rådets afgørelse om bemyndigelse til forhandlinger om den brede pakke af foranstaltninger, der blev indkredset og defineret under de sonderende drøftelser². Det overordnede mål med disse forhandlinger var at modernisere og styrke de bilaterale forbindelser mellem EU og Schweiz, sikre fair konkurrence mellem EU-virksomheder og schweiziske virksomheder, der opererer på det indre marked, og beskytte EU-borgernes rettigheder i Schweiz, herunder forhindre forskelsbehandling mellem borgere fra forskellige medlemsstater. Det vil gøre det muligt for borgere, virksomheder og forskere på begge sider fuldt ud at drage fordel af den geografiske nærhed, de fælles værdier og økonomiske forbindelser mellem EU og Schweiz. Parallelt hermed udførte Forbundsrådet det tilsvarende forberedende arbejde fra schweizisk side. Efter afslutningen af de relevante processer i Schweiz vedtog Rådet den 12. marts 2024 en afgørelse om bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger om den brede pakke af foranstaltninger sammen med detaljerede forhandlingsdirektiver³.

Forhandlingerne om den brede pakke blev indledt den 18. marts 2024 af Europa-Kommissionens formand, Ursula von der Leyen, og den daværende formand for Det Schweiziske Forbund, Viola Amherd. Kommissionen førte forhandlingerne i samråd med Rådet, herunder Rådet for Almindelige Anliggender, og EFTA-Gruppen, som var udpeget af Rådet som særligt udvalg til i bistå i forhandlingerne med Schweiz. Der er blevet taget behørigt hensyn til Europa-Parlamentets beslutning af 4. oktober 2023, og Kommissionen har holdt Europa-Parlamentet fuldt underrettet i overensstemmelse med artikel 218, stk. 10, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF).

Efter ni måneders intense forhandlinger bebudede Kommissionens formand, Ursula von der Leyen, og præsident Viola Amherd den 20. december 2024 en vellykket afslutning af drøftelserne om alle elementer i den brede pakke. Den brede pakke omfatter ajourføringen af fem aftaler, der i øjeblikket giver Schweiz adgang til Unionens indre marked, ajourføring af tvistbilægelsesmekanismen i aftalen om handel med landbrugsprodukter i overensstemmelse med den etablerede praksis i Unionens og Schweiz' handelsaftaler med andre partnere, en ny protokol om fødevarerikkerhed, hvorunder der etableres et fælles fødevarerikkerhedsområde, der dækker alle dimensioner af fødevarerikæden og erstatter sundheds- og plantesundhedsbilagene til aftalen om handel med landbrugsprodukter, en ny aftale om elektricitet, der vil gøre det muligt for Schweiz at deltage i EU's indre marked for elektricitet, en ny aftale om sundhed, der vil gøre det muligt for Schweiz at deltage i EU-mekanismer og -

² COM(2023) 798 final af 20.12.2023.

³ Rådets afgørelse (EU, Euratom) 2024/995 af 12. marts 2024 om bemyndigelse til at indlede forhandlinger med Det Schweiziske Forbund om institutionelle bestemmelser i aftaler mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund vedrørende det indre marked, om en aftale om Det Schweiziske Forbunds deltagelse i EU-programmer og om en aftale, der danner grundlag for Det Schweiziske Forbunds faste bidrag til Unionens samhørighed (EUT L, 2024/995, 26.3.2024).

organer, der håndterer alvorlige grænseoverskridende sundhedstrusler, navnlig Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme og systemet for tidlig varslings og reaktion, en ny aftale om Schweiz' permanente og rimelige finansielle bidrag til økonomisk og social samhørighed i Unionen, der afspejler graden af partnerskab og samarbejde mellem parterne, og en ny aftale, der vil gøre det muligt for Schweiz at deltage i flere EU-programmer, der er åbne for associering af tredjelande: Horisont Europa, Euratoms forsknings- og uddannelsesprogram, ITER/F4E (Fusion for Energy), programmet for et digitalt Europa, Erasmus+ samt EU4Health, et program, der har til formål at supplere det samarbejde, der er etableret i den sundhedsaftale, som de to partnere forhandlede som led i den samme brede pakke. Ud over ovennævnte elementer omfatter den brede pakke også en særskilt protokol om parlamentarisk samarbejde.

Dette forslag vedrører undertegnelsen, på Den Europæiske Unions vegne, af følgende aftaler og instrumenter inden for den brede pakke:

- Ændringsprotokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om fri bevægelighed for personer
- Institutionel protokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om fri bevægelighed for personer
- Ændringsprotokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om luftfart
- Institutionel protokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om luftfart
- Protokol om statsstøtte til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om luftfart
- Institutionel protokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om godstransport og personbefordring med jernbane og ad landevej
- Ændringsprotokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om godstransport og personbefordring med jernbane og ad landevej
- Protokol om statsstøtte til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om godstransport og personbefordring med jernbane og ad landevej
- Ændringsprotokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om gensidig anerkendelse af overensstemmelsesvurdering
- Institutionel protokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om gensidig anerkendelse af overensstemmelsesvurdering
- Ændringsprotokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om handel med landbrugsprodukter
- Protokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om handel med landbrugsprodukter og om oprettelse af et fælles fødevarerikkerhedsområde
- Aftale mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om elektricitet
- Aftale mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om sundhed

- Aftale mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om Schweiz' regelmæssige finansielle bidrag til mindskelse af de økonomiske og sociale forskelle i Den Europæiske Union
- Aftale mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om vilkår og betingelser for Det Schweiziske Forbunds deltagelse i Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet
- Protokol mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om parlamentarisk samarbejde.

Dette forslag vedrører også den midlertidige anvendelse af aftalen om Schweiz' deltagelse i Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet, da det i aftalen fastsættes, at aftalen finder midlertidig anvendelse fra den 1. januar 2026 eller den 1. januar i året efter undertegnelsen, afhængigt af om undertegnelsen finder sted inden den 1. juli 2026 eller ej.

Ovennævnte aftaler og protokoller ledsages af en fælles erklæring fra Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om etablering af en dialog på højt plan om den brede bilaterale pakke og den mulige videreudvikling af de bilaterale forbindelser mellem Den Europæiske Union og Schweiz, som bør godkendes på Unionens vegne.

Selv om aftalen om Schweiz' deltagelse i EU-programmer udgør en integreret del af den brede pakke, der blev forhandlet mellem de to partnere i 2024, besluttede Kommissionen at fremskynde forslaget om aftalens undertegnelse med henblik på at påbegynde den midlertidige anvendelse fra den 1. januar 2025. Kommissionen har fremsat særskilte forslag herom⁴.

Den foreslåede tilgang gør det muligt at gennemføre de overgangsordninger, som Kommissionen indrømmede Schweiz under forhandlingerne om den brede pakke. Samtidig berører det ikke processen med den brede pakke, der er fastlagt i den fælles forståelse og bekræftet af Rådets mandat.

Aftalen om Schweiz' deltagelse i EU-programmer indeholder en udløbsklausul, hvori det fastsættes, at den midlertidige anvendelse af aftalen ophører, hvis Schweiz ikke afslutter de procedurer, der er nødvendige for pakkens ikrafttræden, inden udgangen af 2028. Kommissionens forslag om undertegnelse af aftalen om Schweiz' deltagelse i EU-programmer fastsætter derfor, at den vil blive indgået som led i den brede pakke af aftaler, der var genstand for forhandlingerne i 2024.

- **Sammenhæng med de gældende regler på samme område**

Indførelsen af institutionelle bestemmelser sikrer en mere konsekvent og ensartet anvendelse af EU-retten på de dele af det indre marked, som Schweiz deltager i, eller på politikområder, hvor Schweiz har forpligtet sig til dynamisk tilpasning, til princippet om ensartet fortolkning og anvendelse og til tvistbilæggelse, hvor Den Europæiske Unions Domstol medvirker i spørgsmål vedrørende EU-retten. Princippet om ikke-forskelsbehandling af EU-borgere og lige vilkår for virksomheder i EU og Schweiz er centralt for de forskellige aftaler.

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

Den brede pakke af aftaler mellem EU og Schweiz respekterer fuldt ud traktaterne og bevarer Unionens retsordens integritet og autonomi. Den fremmer Unionens værdier, mål og interesser og sikrer sammenhæng i, virkning af og kontinuitet i dens politikker og foranstaltninger.

⁴ COM(2025) 159 final and COM(2025) 160 final af 9.4.2025.

De institutionelle og indholdsmæssige ændringer af de eksisterende aftaler samt, hvor det er relevant, indførelsen af statsstøtteregele og de nye aftaler bidrager til at nå Unionens politiske mål på følgende politikområder:

- det indre marked
- konkurrence
- beskæftigelse og sociale anliggender
- fri bevægelighed for personer
- transport
- landbrug
- fødevarerikkerhed og -kvalitet
- dyr og animalske produkter
- planter og planteprodukter
- forbrugerbeskyttelse
- energi
- sundhed
- handel.

Desuden vil aftalen om at associere Schweiz til en række EU-programmer og aftalen om Schweiz' deltagelse i Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet bidrage til at fremme EU's politiske mål på følgende politikområder:

- uddannelse
- forskning og innovation
- den digitale økonomi og det digitale samfund
- sundhed
- rummet.

Aftalen mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om Schweiz' regelmæssige finansielle bidrag til mindskelse af de økonomiske og sociale forskelle i Den Europæiske Union vil bidrage til at opfylde Unionens politiske mål vedrørende økonomisk og social samhörighed.

Ved at sikre, at Schweiz yder et passende finansielt bidrag til forvaltningen og driften af de agenturer og organer, som landet deltager i, og de informationssystemer, som landet har adgang til, beskyttes Unionens finansielle interesser.

Det forum for samarbejde og dialog mellem medlemmer af Europa-Parlamentet og den schweiziske forbundsforsamling, der er oprettet ved en særlig protokol, er i overensstemmelse med praksis i associeringsaftaler og strategiske partnerskabsaftaler, som Unionen indgår med tredjelande.

Selv om flere aftaler og protokoller, der er omfattet af dette forslag, er afhængige af de tekniske og digitale systemer til deres gennemførelse, indfører forslaget ingen krav, der kræver ændringer med hensyn til anvendelsen af disse systemer eller deres arkitektur. Princippet om "digitalt som standard" berøres ikke af forslaget.

2. RETSGRUNDLAG

De aftaler og protokoller, der er genstand for den foreslåede afgørelse, er indbyrdes forbundet og udgør et sammenhængende hele. De fastlægger strukturen for et styrket og omfattende partnerskab på en lang række områder, der er omfattet af traktaterne, baseret på en passende balance mellem rettigheder og forpligtelser. Det relevante materielle retsgrundlag for den foreslåede rådsafgørelse om undertegnelse af ovennævnte aftaler og protokoller er artikel 217 i TEUF. Det proceduremæssige retsgrundlag er artikel 218, stk. 5, i TEUF sammenholdt med artikel 218, stk. 8, andet afsnit, i TEUF. Retsgrundlaget for den foreslåede rådsafgørelse er således artikel 217 i TEUF sammenholdt med artikel 218, stk. 5, i TEUF og artikel 218, stk. 8, andet afsnit, i TEUF.

Kommissionen mener, at Unionen har kompetence på alle de områder, der er omfattet af de aftaler og protokoller, som er genstand for dette forslag, og at aftalerne og protokollerne derfor bør undertegnes af Unionen alene.

3. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

I aftalerne på områder, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i, aftalen om sundhed og aftalen om Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet, har Schweiz indvilliget i at yde finansielle bidrag til Unionens budget til forvaltning og drift af de agenturer og organer, som det deltager i, og de informationssystemer, som det har adgang til, under hensyntagen til den enkelte aftales anvendelsesområde.

I de fleste tilfælde er betalingsbetingelserne fastsat i særlige bilag, som følger samme model. I henhold til en række standardbestemmelser, der er fælles for de pågældende aftaler og protokoller, er Schweiz underlagt krav om at betale et årligt finansielt bidrag, der forfalder på de datoer, der er angivet i de indkaldelser af midler, som Europa-Kommissionen har udsendt. Dette bidrag vil bestå af summen af et operationelt bidrag og et deltagelsesgebyr.

Hvis der allerede findes andre finansieringsordninger for agenturer eller informationssystemer, opretholdes disse.

De specifikke finansieringsordninger for agenturerne og informationssystemerne er beskrevet i det afsnit, der beskriver bestemmelserne i aftalerne. Den lovgivningsmæssige finansieringsoversigt, der fremlægges sammen med dette forslag, illustrerer de fremtidige budgetmæssige konsekvenser af ordningerne og de tilknyttede betalingsmåder.

4. ANDRE FORHOLD

- **Gennemførelse foretaget af organer, der er oprettet i henhold til aftalerne og protokollerne**

Sammenhængen i aftalepakken sikres ved enslydende institutionelle bestemmelser og/eller anden indbyrdes sammenhæng. Alle aftaler, der indgår i den brede pakke, indeholder bestemmelser om blandede udvalg, der etableres efter stort set samme model og består af repræsentanter for Unionen og Schweiz. Alle aftaler på områder vedrørende det indre marked, aftalen om handel med landbrugsprodukter, aftalen om sundhed og aftalen om Schweiz' regelmæssige finansielle bidrag til Unionens sociale og økonomiske samhørighed giver mulighed for at nedsætte arbejdsgrupper. Flere aftaler indeholder tvistbilægelsesmekanismer baseret på samme model, som sikrer, at der kan findes mulige løsninger i tilfælde af, at en af parterne misligholder forpligtelser i henhold til den pågældende aftale eller på tværs af aftalepakken. Endelig nedsættes der ved protokollen om parlamentarisk samarbejde et blandet

parlamentarisk udvalg bestående af repræsentanter for Europa-Parlamentet og den schweiziske forbundsforsamling.

- **Nærmere redegørelse for de enkelte bestemmelser i forslaget**

Sammensætningen af den brede pakke og aftalernes og protokollernes beskaffenhed

Den brede pakke består af flere aftaler og protokoller, der har forskellige formål og udformninger, dog med fælles elementer. Pakken omfatter navnlig aftaler og en protokol på områder vedrørende det indre marked, som Schweiz deltager i, en aftale om handel med landbrugsprodukter, samarbejdsaftaler og protokol om parlamentarisk samarbejde. Flere af disse aftaler og protokoller ledsages af fælles erklæringer. Pakken suppleres af en fælles erklæring om etablering af en dialog på højt plan mellem Unionen og Schweiz.

Aftaler på områder, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i

Som følge af institutionelle ændringer vil fire ud af fem *eksisterende* aftaler blive betragtet som aftaler vedrørende det indre marked, som Schweiz deltager i, hvilket navnlig har betydning for aftalernes indbyrdes sammenhæng. En ny aftale og en ny protokol får samme status.

Eksisterende aftaler, der vil blive betragtet som aftaler vedrørende det indre marked

- Aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om fri bevægelighed for personer (i det følgende benævnt "aftalen om fri bevægelighed for personer")
- Aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om lufttransport (i det følgende benævnt "lufttransportaftalen")
- Aftale mellem Det Schweiziske Forbund og Det Europæiske Fællesskab om godstransport og personbefordring med jernbane og ad landevej (i det følgende benævnt "landtransportaftalen")
- Aftale mellem Det Schweiziske Forbund og Det Europæiske Fællesskab om gensidig anerkendelse af overensstemmelsesvurdering (i det følgende benævnt "aftale om gensidig anerkendelse").

Ny aftale og protokol, der vil blive betragtet som aftaler vedrørende det indre marked

- Aftale mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om elektricitet (i det følgende benævnt "elektricitetsaftalen")
- Protokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om handel med landbrugsprodukter og om oprettelse af et fælles fødevarerikkerhedsområde (i det følgende benævnt "protokollen om det fælles fødevarerikkerhedsområde").

Aftale om handel med landbrugsprodukter

- Aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om handel med landbrugsprodukter (i det følgende benævnt "aftalen om handel med landbrugsprodukter"). Den ændrede aftale vil ikke længere blive betragtet som en aftale på et område, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i.

Samarbejdsaftaler

Flere aftaler kan betragtes som samarbejdsaftaler og udgør derfor ikke aftaler på områder vedrørende det indre marked, som Schweiz deltager i. Deres udformning og indhold varierer afhængigt af formålet. Disse aftaler er:

- Aftale mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om sundhed (i det følgende benævnt "sundhedsaftalen")
- Aftale mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om Schweiz' regelmæssige finansielle bidrag til mindskelse af de økonomiske og sociale forskelle i Den Europæiske Union (i det følgende benævnt "aftalen om samhørighed")
- Aftale mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om vilkårene og betingelserne for Det Schweiziske Forbunds deltagelse i Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet (i det følgende benævnt "aftalen om Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet")
- Aftale mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om Det Schweiziske Forbunds deltagelse i EU-programmer (i det følgende benævnt "aftalen om EU-programmer").

Aftalen om EU-programmer vil ikke blive beskrevet i detaljer, da dens undertegnelse er genstand for særskilte forslag⁵.

Protokol om parlamentarisk samarbejde

Protokollen mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om parlamentarisk samarbejde (i det følgende benævnt "protokollen om parlamentarisk samarbejde") udgør retsgrundlaget og indeholder mekanismerne for det politiske samarbejde mellem Europa-Parlamentet og den schweiziske forbundsforsamling.

Dialog på højt plan

Den fælles erklæring fra Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om etablering af en dialog på højt plan om den brede bilaterale pakke og den mulige videreudvikling af de bilaterale forbindelser mellem Den Europæiske Union og Schweiz udgør en ramme for politiske drøftelser mellem EU-kommissæren og det schweiziske forbundsrådsmedlem med ansvar for forbindelserne mellem EU og Schweiz. Dialoger på højt plan er et fælles redskab, som Unionen benytter ved etablering af samarbejde med tredjelande på et specifikt område.

Aftaler på områder, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i

Institutionelle bestemmelser

Der er medtaget identiske institutionelle bestemmelser i alle aftaler på områder vedrørende det indre marked, som Schweiz deltager i, med forbehold af teknisk begrundede tilpasninger, enten som led i de nye aftaler eller ved hjælp af institutionelle protokoller. I sundhedsaftalen anvendes tilsvarende de samme institutionelle løsninger. De institutionelle bestemmelser omfatter følgende elementer:

- (1) *ensartet fortolkning og anvendelse*: en forpligtelse til at fortolke og anvende de pågældende aftaler ensartet i det indre marked og, i det omfang de omfatter EU-retlige begreber, i overensstemmelse med Den Europæiske Unions Domstols retspraksis, både før eller efter undertegnelsen af den tilsvarende aftale
- (2) *dynamisk tilpasning*: en forpligtelse, med forbehold af begrænsede undtagelser, for parterne til i de pågældende aftaler at integrere alle EU-retsakter, der hører under

⁵ COM(2025) 159 final and COM(2025) 160 final af 9.4.2025.

aftalernes anvendelsesområde; disse retsakter bliver, som følge af landets enstrengede retsorden, ved deres integration i aftalerne en del af den schweiziske retsorden. Til gengæld vil Schweiz blive inddraget i udarbejdelsen af de retsakter, der skal integreres i de pågældende aftaler. For eksempel deltager Schweiz i de tilsvarende udvalg og ekspertgrupper uden stemmeret. Af historiske årsager er Schweiz for så vidt angår aftalerne om gensidig anerkendelse og om landtransport forpligtet til at vedtage bestemmelser i national ret med henblik på at opnå det resultat, der skal opnås med disse retsakter.

- (3) *tvistbilæggelse*: en effektiv mekanisme til bilæggelse af tvister baseret på tredjepartsvoldgift; voldgiftsretten er forpligtet til at forelægge spørgsmål vedrørende bestemmelser i aftalerne, der omfatter EU-retlige begreber, for Den Europæiske Unions Domstol, hvis udtalelser er juridisk bindende for voldgiftsretten
- (4) *indbyrdes forbindelse mellem aftalerne*: parternes mulighed for at træffe forholdsmæssige og effektive kompensationsforanstaltninger som led i en procedure til bilæggelse af tvister, hvis en part mener, at den anden part ikke har efterkommet voldgiftsrettens afgørelse; disse kompenserende foranstaltninger kan træffes enten i den pågældende aftale eller i enhver anden aftale vedrørende det indre marked, herunder hel eller delvis suspendering af en sådan aftale eller sådanne aftaler.

Bestemmelser om statsstøtte

Desuden er materielle og proceduremæssige regler, herunder overvågnings- og håndhævelsesmekanismer, der svarer til dem, der anvendes i Unionen, medtaget i de aftaler, hvor der skal sikres lige konkurrencevilkår på det indre marked, navnlig aftalerne om lufttransport, landtransport og elektricitet. Sådanne statsstøttere regler er fastlagt enten i aftalens hoveddel, som det er tilfældet med elektricitetsaftalen, eller i særlige protokoller, som det er tilfældet med aftalerne om lufttransport og landtransport. I begge tilfælde er de generelle og sektorspecifikke statsstøttere regler, der supplerer ovennævnte rammebestemmelser, anført i særlige bilag.

Deltagelse i agenturer og informationssystemer

Schweiz vil få yderligere adgang til agenturer og/eller informationssystemer i henhold til følgende aftaler på områder, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i: aftalen om fri bevægelighed for personer, aftalen om gensidig anerkendelse, protokollen om det fælles fødevarer sikkerhedsområde og elektricitetsaftalen. Schweiz vil også få yderligere adgang til et agentur og informationssystemer i henhold til sundhedsaftalen.

Ovennævnte standardbestemmelser finder anvendelse på de finansieringsordninger, der er knyttet til den yderligere adgang til agenturer og informationssystemer, som Schweiz vil opnå gennem den brede pakke. I princippet bør disse standardbestemmelser finde anvendelse på de finansieringsordninger, der er knyttet til yderligere adgang til agenturer, organer, informationssystemer og andre aktiviteter, som Schweiz måtte opnå i fremtiden i henhold til aftaler, der er en del af pakken, eller i henhold til yderligere aftaler, som Unionen og Schweiz måtte indgå.

Det operationelle bidrag, der kommer til at indgå i Schweiz' årlige finansielle bidrag, bliver baseret på en fordelingsnøgle, der defineres som forholdet mellem Schweiz' bruttonationalprodukt (BNP) i markedspriser og Unionens BNP i markedspriser⁶. Bidragsnøglen vil blive anvendt på

⁶ De respektive BNP-opgørelser, der skal anvendes, er de senest tilgængelige pr. 1. januar i det år, hvor den årlige betaling foretages, som fastsat af Den Europæiske Unions Statistiske Kontor (Eurostat) under

det årlige vedtagne EU-budget, der er opført på de(n) relevante EU-budgettilskudspost(er) for det pågældende år, i givet fald med forbehold af tilpasninger, der tager hensyn til en aftales anvendelsesområde. Det operationelle bidrag til informationssystemerne og andre aktiviteter beregnes ved at anvende fordelingsnøglen til det relevante budget for det pågældende år som fastsat i dokumenter til gennemførelse af budgettet (f.eks. arbejdsprogrammer eller kontrakter). Det årlige deltagelsesgebyr udgør 4 % af det operationelle bidrag.

Alle referencebeløb bliver baseret på forpligtelsesbevillinger.

De aftaler, der giver Schweiz adgang til agenturer, omfatter også et tillæg om rettigheder, privilegier og immuniteter for disse agenturer og deres personale, som følger en standardmodel og afspejler bestemmelserne i protokol (nr. 7) vedrørende Den Europæiske Unions privilegier og immuniteter.

Aftale om fri bevægelighed for personer

Den ajourførte aftale om fri bevægelighed for personer vil give Schweiz mulighed for dynamisk tilpasning til gældende og kommende EU-retsakter på området fri bevægelighed for personer og udstationering af arbejdstagere.

I ændringsprotokollen til aftalen om fri bevægelighed for personer foretages der ændringer i dens struktur. I sin nuværende udgave indeholder aftalen et betydeligt antal materielle bestemmelser i bilag I. Dette bilag erstattes af en liste over EU-retsakter, som Schweiz dynamisk vil tilpasse sig, og som i vid udstrækning dækker indholdet af disse bestemmelser.

Erstatning af aftalens materielle bestemmelser med integration af gældende EU-ret ledsages af en række undtagelser fra dynamisk tilpasning på følgende områder: periode med forudgående anmeldelse og kontrol, finansielle garantier og sanktioner over for tjenesteydere, bevis for selvstændig erhvervsvirksomhed, erhvervelse af fast bopæl, køb af fast ejendom, identitetskort, udvisninger og visse kantonale spørgsmål vedrørende koordinering af sociale sikringsordninger. Nogle af disse undtagelser er allerede medtaget i den eksisterende aftale. Den eksisterende bestemmelse om studerendes rettigheder bliver revideret, således at det ikke længere er muligt for parterne at forskelsbehandle den anden parts studerende med hensyn til studieafgifter samt tilknyttede offentlige støttemekanismer på universiteter, der hovedsagelig finansieres med offentlige midler. Det nuværende niveau for EU-studerendes adgang til disse universiteter i Schweiz vil blive garanteret.

Desuden fastsættes det i en klausul om ikke-forringelse, at Schweiz ikke vil være forpligtet til at integrere nye EU-retsakter vedrørende udstationering af arbejdstagere, hvis virkningen heraf ville være at svække eller reducere beskyttelsesniveauet for udstationerede arbejdstagere betydeligt med hensyn til arbejds- og ansættelsesvilkår.

Gennem en protokol, der er knyttet til den ajourførte aftale, forpligter parterne sig til, at Unionens og Schweiz' regler om udstedelse af opholdstilladelser for fastboende udlændinge anvendes på en ikke-diskriminerende måde, navnlig med hensyn til minimumsvarigheden af forudgående ophold på fem år.

Den eksisterende beskyttelsesklausul vil blive tilpasset til og afstemt med den institutionelle protokol. Den kan aktiveres i tilfælde af alvorlige økonomiske eller sociale vanskeligheder

behørig hensyntagen til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om samarbejde om statistik (EUT L 90 af 28.3.2006, s. 2).

som følge af anvendelsen af aftalen. Hvis parterne ikke kan nå til enighed om en passende aftalt løsning til at afhjælpe situationen, kan den part, der påberåber sig alvorlige økonomiske vanskeligheder, indbringe spørgsmålet for voldgiftsretten. Denne part vil kun kunne træffe beskyttelsesforanstaltninger, hvis voldgiftsretten finder, at situationen berettiger dem.

Flere fælles erklæringer, der ledsager aftalen, præciserer parternes fælles forståelse af bestemmelser vedrørende f.eks. forebyggelse og bekæmpelse af misbrug af rettigheder i henhold til EU-retten vedrørende den frie bevægelighed for personer, anmeldelsesprocedurer i forbindelse med ansættelse eller effektive kontrolsystemer, herunder Schweiz' dobbelte håndhævelsessystem vedrørende levering af tjenesteydelser.

I henhold til aftalen vil Schweiz have adgang til og bidrage finansielt i overensstemmelse med de almindelige finansielle bestemmelser til følgende informationssystemer:

- Det Europæiske Arbejdsformidlingsnet (Eures) som oprettet ved forordning (EU) 2016/589⁷,
- den elektroniske udveksling af oplysninger vedrørende socialsikring (EESSI) som oprettet ved forordning (EF) nr. 883/2004 og forordning (EF) nr. 987/2009⁸,
- modulet i informationssystemet for det indre marked (IMI) som oprettet ved forordning (EU) nr. 1024/2012⁹ vedrørende udstationering af arbejdstagere, tjenesteydelser, erhvervsmæssige kvalifikationer, det europæiske erhvervsspas, regulerede erhverv og den fælles digitale portal.

Deltagelse i EURES-platformen skal fremme arbejdskraftens mobilitet, lette udveksling af ledige stillinger og jobsøgendes profiler og sikre matchning af høj kvalitet på tværs af sprog og nationale sammenhænge, herunder gennem anvendelse af den europæiske klassifikation af færdigheder, kompetencer, kvalifikationer og erhverv (ESCO).

De eksisterende finansieringsordninger vil fortsat finde anvendelse på Schweiz' finansielle bidrag til det gensidige informationssystem om social beskyttelse (MISSOC), som landet allerede har adgang til.

Lufttransportaftale

Den ajourførte lufttransportaftale vil give Schweiz mulighed for dynamisk tilpasning til nuværende og fremtidige EU-retsakter på lufttransportområdet.

Ændringsprotokollen til lufttransportaftalen ændrer ikke aftalens mål og medfører begrænsede ændringer af hovedteksten og bilaget til aftalen. Mest bemærkelsesværdigt er den gensidige udveksling af cabotagerettigheder (som giver de respektive luftfartsselskaber mulighed for at flyve mellem to punkter på en medlemsstats eller Schweiz' område) mellem parterne.

⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/589 af 13. april 2016 om et europæisk arbejdsformidlingsnet (Eures), arbejdstageres adgang til mobilitetstjenester og øget integrering af arbejdsmarkedet og om ændring af forordning (EU) nr. 492/2011 og (EU) nr. 1296/2013 (EUT L 107 af 22.4.2016, s. 1).

⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger (EUT L 166 af 30.4.2004, s. 1) og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 987/2009 af 16. september 2009 om de nærmere regler til gennemførelse af forordning (EF) nr. 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger (EUT L 284 af 30.10.2009, s. 1).

⁹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1024/2012 af 25. oktober 2012 om administrativt samarbejde via informationssystemet for det indre marked og om ophævelse af Kommissionens beslutning 2008/49/EF (EUT L 316 af 14.11.2012, s. 1).

Der er ikke planlagt yderligere adgang til informationssystemer. De eksisterende finansielle bestemmelser vedrørende Schweiz' deltagelse i Den Europæiske Unions Luftfartssikkerhedsagentur (EASA), som fastsat ved Forordning (EU) 2018/1139¹⁰, vil fortsat finde anvendelse. De eksisterende ordninger vedrørende EASA's og dets personales rettigheder, privilegier og immuniteter bliver erstattet af ovennævnte model.

En protokol om statsstøtte er knyttet til aftalen og bliver ledsaget af en fælles erklæring.

Landtransportaftale

I henhold til den ajourførte landtransportaftale vil Schweiz som i den oprindelige aftale være forpligtet til at vedtage bestemmelser i national ret med henblik på at opnå det resultat, der skal opnås i henhold til de EU-retsakter, der er opført i bilaget til aftalen.

Den ajourførte aftale vil præcisere, at jernbanevirksomheder kan udføre international personbefordring med jernbane mellem Unionen og Schweiz, herunder international cabotage, på eget ansvar. Ændringsprotokollen vil integrere relevant EU-ret i aftalen, der sikrer retten til at drive international jernbanegodstransport i Unionen og Schweiz.

Schweiz vil blive tildelt en række undtagelser. Schweiz kan f.eks. give forrang til jernbanetjenester, der er en del af den schweiziske køreplan for intervaltjenester. Omvendt kan Unionen eller dens medlemsstater på deres område give forrang til EU-virksomheder, der udfører personbefordring med jernbane, frem for en schweizisk international personbefordring med jernbane, der udfører en del af den internationale kørsel i henhold til den schweiziske køreplan for intervaltjenester. Schweiz vil også have ret til at vedtage kapacitetsforvaltningsinstrumenter, der fastsætter et minimumsantal togkanaler pr. time for bestemte typer trafik, herunder godstrafik, regional trafik og passagertrafik over lange afstande, som også kan tjene et internationalt formål. Schweiz vil ligeledes have mulighed for at forpligte personbefordringsvirksomheder til at deltage i det schweiziske billet- og prisintegrationssystem, samtidig med at selskaberne sikres prisfrihed. De schweiziske kompetente myndigheder vil også kunne indgå kontrakter om offentlig trafikbetjening inden for jernbanetransport uden forudgående udbud på særlige betingelser, der sikrer, at Unionens indre marked for Unionens område ikke berøres.

Selv om det eksisterende schweiziske afgiftssystem for tunge godskøretøjer er omfattet af en undtagelse fra dynamisk tilpasning, vil det blive bragt tættere på Unionens afgiftssystem.

Schweiz skal interagere med Den Europæiske Unions Jernbaneagentur som oprettet ved forordning (EU) 2016/796¹¹ som et tredjeland. I overensstemmelse med gældende EU-lovgivning og efter bestyrelsens godkendelse heraf skal agenturet aftale ordninger med de relevante schweiziske myndigheder med nærmere oplysninger om arten og omfanget af sidstnævntes deltagelse i agenturets arbejde.

¹⁰ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1139 af 4. juli 2018 om fælles regler for civil luftfart og oprettelse af Den Europæiske Unions Luftfartssikkerhedsagentur og om ændring af forordning (EF) nr. 2111/2005, (EF) nr. 1008/2008, (EU) nr. 996/2010, (EU) nr. 376/2014 og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/30/EU og 2014/53/EU og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 552/2004 og (EF) nr. 216/2008 og Rådets forordning (EØF) nr. 3922/91 (EUT L 212 af 22.8.2018, s. 1).

¹¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/796 af 11. maj 2016 om Den Europæiske Unions Jernbaneagentur og om ophævelse af forordning (EF) nr. 881/2004 (EUT L 138 af 26.5.2016, s. 1).

Der er ikke planlagt yderligere adgang til informationssystemer. De eksisterende finansielle bestemmelser vil fortsat finde anvendelse på Schweiz' adgang til TACHOnet som fastsat ved forordning (EU) nr. 165/2014 og Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/68¹².

En protokol om statsstøtte er knyttet til aftalen og bliver ledsaget af en fælles erklæring. Ændringsprotokollen bliver også ledsaget af en fælles erklæring.

Aftale om gensidig anerkendelse

I henhold til den ajourførte aftale om gensidig anerkendelse vil Schweiz være forpligtet til at vedtage bestemmelser i national ret med henblik på at opnå det resultat, der skal opnås med de EU-retsakter, der er opført i bilaget til aftalen. Hvis aftalens anvendelsesområde udvides i fremtiden, vil de yderligere områder være underlagt samme tilgang.

I henhold til ændringsprotokollen til aftalen om gensidig anerkendelse foretages der kun begrænsede ændringer af aftalens hovedtekst og bilag for bedre at definere aftalens formål og anvendelsesområde, de gældende procedurer og parternes myndigheders og økonomiske aktørers rolle samt samarbejdet mellem parterne.

På alle de områder, der er omfattet af aftalens bilag 1, vil Schweiz være forpligtet til at vedtage lovgivning for at opnå samme resultat som den i nævnte bilag opførte gældende EU-ret. De relevante bestemmelser i schweizisk ret vil ikke længere være opført i bilaget. Den eneste undtagelse fra denne regel vedrører kapitel 11 i bilag 1, hvor bestemmelser i schweizisk ret fortsat vil være opført. Dette afspejler en aftalt undtagelse vedrørende direktiv 2007/45/EF¹³.

På visse områder vil Schweiz' adgang til at påvirke beslutninger være begrænset. Som hovedregel vil Schweiz ikke have adgang til relevante ekspertgrupper og komitologiudvalg, der beskæftiger sig med lægemidler. Schweiz vil heller ikke have adgang til Det Europæiske Lægemiddelagentur. På området for medicinsk udstyr vil Schweiz' rolle i udvalg og ekspertgrupper være begrænset til en observatørrolle.

I henhold til den ajourførte aftale vil Schweiz få adgang til og bidrage finansielt til EudraGMDP-informationssystemet om fællesskabskodeksen for humanmedicinske lægemidler som oprettet ved direktiv 2004/27/EF¹⁴.

¹² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 165/2014 af 4. februar 2014 om takografer inden for vejtransport, om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 3821/85 om kontrolapparatet inden for vejtransport og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 561/2006 om harmonisering af visse sociale bestemmelser inden for vejtransport (EUT L 60 af 28.2.2014, s. 1) og Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/68 af 21. januar 2016 om de fælles procedurer og specifikationer, der er nødvendige for sammenkobling af elektroniske registre over førerkort (EUT L 15 af 22.1.2016, s. 51), som ændret ved Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2017/1503 af 25. august 2017 (EUT L 221 af 26.8.2017, s. 10).

¹³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/45/EF af 5. september 2007 om indførelse af bestemmelser om nominelle mængder for færdigpakke produkter, om ophævelse af Rådets direktiv 75/106/EØF og 80/232/EØF og om ændring af Rådets direktiv 76/211/EØF (EUT L 247 af 21.9.2007, s. 17).

¹⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/27/EF af 31. marts 2004 om ændring af direktiv 2001/83/EF om oprettelse af en fællesskabskodeks for humanmedicinske lægemidler (EUT L 136 af 30.4.2004, s. 34).

Elektricitetsaftale

Elektricitetsaftalen skal sikre dynamisk tilpasning af Schweiz til nuværende og fremtidige EU-retsakter på elområdet.

Formålet med elektricitetsaftalen er at give Schweiz adgang til Unionens indre marked for elektricitet. Målet er f.eks. at fremme grænseoverskridende handel med elektricitet, at garantere elektricitetsmarkedets integritet og gennemsigtighed samt ligebehandling af alle markedsdeltagere på dette marked, at sikre elektricitetsnettenes stabilitet og forsyningssikkerheden samt at fremme elektricitet fra vedvarende energikilder. Aftalen fastlægger de regler og begreber, der finder anvendelse på de indre elektricitetsmarkeder, samt rollerne og ansvarsområderne for aktører såsom transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører. Den indeholder også en overgangsordning for eksisterende langsigtede kapacitetsreservationer på samkøringslinjer ved den schweiziske grænse, som ikke er forenelige med EU-retten.

Med hensyn til miljøbeskyttelse i elsektoren er Schweiz forpligtet til at vedtage eller opretholde bestemmelser i schweizisk lovgivning, der fastsætter krav, der sikrer mindst samme beskyttelsesniveau som det, der er fastsat i den relevante EU-lovgivning. Sådanne bestemmelser må ikke udgøre en hindring for den frie adgang til det schweiziske marked for varer og tjenesteydelser fra Unionen, der opfylder kravene i den relevante EU-lovgivning. Der er fastsat en undtagelse fra forpligtelsen til dynamisk tilpasning, som gør det muligt for Schweiz at træffe nødvendige, forholdsmæssige og ikke-forvridende foranstaltninger for at sikre elforsyningssikkerheden ved at oprette og have elreserver, i det omfang det er foreneligt med aftalen.

I henhold til aftalen vil Schweiz kunne deltage i og skal bidrage til finansieringen af Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER) som oprettet ved forordning (EU) 2019/942¹⁵. Aftalen indeholder et standardtillæg om ACER's og dets personales rettigheder, privilegier og immuniteter. Schweiz vil også have adgang til og vil i overensstemmelse med de almindelige finansielle bestemmelser bidrage finansielt til EU-databasen som oprettet ved direktiv (EU) 2018/2001 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder¹⁶.

Aftalen indeholder bestemmelser om statsstøtte og ledsages af en fælles erklæring.

Protokol om det fælles fødevarer sikkerhedsområde

Protokollen om det fælles fødevarer sikkerhedsområde skal sikre, at Schweiz foretager en dynamisk tilpasning og parallelt anvender hele EU-lovgivningen på fødevareområdet.

De nuværende bilag vedrørende SPS til den eksisterende aftale om handel med landbrugsprodukter bliver fjernet fra aftalen om handel med landbrugsprodukter, og indholdet kommer til at indgå i protokollen om det fælles fødevarer sikkerhedsområde. Det er på baggrund af disse bilag, at aftalen om handel med landbrugsprodukter i sin nuværende form

¹⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/942 af 5. juni 2019 om oprettelse af Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 22).

¹⁶ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 82).

får den nuværende status som en aftale på et område vedrørende det indre marked, som Schweiz deltager i.

Protokollen om det fælles fødevaresikkerhedsområde, som supplerer aftalen om handel med landbrugsprodukter, vil fortsat være knyttet til aftalen om handel med landbrugsprodukter, idet det andet instrument også automatisk vil blive bragt til ophør, hvis enten aftalen eller protokollen ophører.

Protokollen etablerer et fælles fødevaresikkerhedsområde, der dækker alle dimensioner af fødevarekæden. Målsætningerne er f.eks. at forbedre fødevare- og fodersikkerheden, sikre et højt niveau for menneskers, dyrs og planters sundhed, bekæmpe antimikrobiel resistens, forbedre dyrebekyttelsen og fremme høje standarder for dyrevelfærd.

Ud over dynamisk tilpasning med hensyn til alle EU-retsakter vedrørende hele fødevarekæden indeholder protokollen om det fælles fødevaresikkerhedsområde en forpligtelse for Schweiz til midlertidigt at anvende alle ikke-lovgivningsmæssige retsakter baseret på den gældende afledte ret fra den dato, hvor sådanne ikke-lovgivningsmæssige retsakter finder anvendelse i Unionen, og indtil datoen for det blandede udvalgs afgørelse om retsaktens indarbejdelse, med henblik på at sikre, at de anvendes samtidigt i hele det fælles fødevaresikkerhedsområde.

Undtagelser fra forpligtelsen til dynamisk tilpasning vil gøre det muligt for Schweiz, på visse betingelser, at opretholde bestemmelser i national ret vedrørende genetisk modificerede organismer og dyrevelfærd. Desuden vil Schweiz også være i stand til at opretholde sine foranstaltninger vedrørende import af oksekød fra kvæg, der kan være behandlet med hormonelle vækstoffremmere, forudsat at sådant oksekød ikke føres ind i Unionen.

Det vil være muligt at træffe kompenserende foranstaltninger i tilfælde af en parts manglende overholdelse af en voldgiftsrets afgørelse vedrørende bestemmelserne i enten protokollen om det fælles fødevaresikkerhedsområde eller enhver anden aftale på et område, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i, eller aftalen om handel med landbrugsprodukter.

For at give Schweiz mulighed for at forberede overgangen fra det nuværende system baseret på ækvivalens til et system baseret på princippet om, at EU-lovgivningen finder samtidig anvendelse på landets område, fastsætter protokollen om det fælles fødevaresikkerhedsområde, at de nuværende SPS-relaterede bilag til aftalen om handel med landbrugsprodukter fortsat vil have retsvirkninger i en overgangsperiode på højst 24 måneder. Efter udløbet af denne periode finder alle bestemmelser i protokollen om det fælles fødevaresikkerhedsområde fuld anvendelse.

Protokollen indeholder bestemmelser om Schweiz' adgang til Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet (EFSA), som fastsat ved forordning (EF) nr. 178/2002¹⁷, og omfatter et standardtillæg om landets rettigheder, privilegier og immuniteter samt personales rettigheder, privilegier og immuniteter. Protokollen indeholder også bestemmelser om et finansielt bidrag fra Schweiz i overensstemmelse med ovennævnte standardbestemmelser for finansiering af EFSA samt følgende informationssystemer:

¹⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed (EFT L 31 af 1.2.2002, s. 1).

- EUROPHYT-portalen som oprettet ved Kommissionens direktiv 94/3/EF¹⁸
- det hurtige varslingsystem for fødevarer og foder (RASFF) som oprettet ved forordning (EF) nr. 178/2002¹⁹
- platformen for sundheds- og plantesundhedscertificering (TRACES) som oprettet ved forordning (EU) 2017/625²⁰
- informationssystemet for dyresygdomme (ADIS) som oprettet ved forordning (EU) 2020/2002²¹.

Aftale om handel med landbrugsprodukter

Når de ændringer af aftalen om handel med landbrugsprodukter, der indføres ved den særlige ændringsprotokol, træder i kraft, vil aftalen om handel med landbrugsprodukter ikke længere blive betragtet som en aftale på et område vedrørende det indre marked, som Schweiz deltager i.

Efter at de SPS-relaterede bilag til aftalen om handel med landbrugsprodukter er udgået, vil anvendelsesområdet for den ændrede aftale, herunder de resterende bilag, være begrænset til handelsaspekter. Begreberne ensartet fortolkning og anvendelse af EU-retten, Den Europæiske Unions Domstols rolle, dynamisk tilpasning og statsstøtteregele er ikke relevante. Den institutionelle ramme, der er fastsat i denne aftale, adskiller sig derfor fra den, der er fastsat i protokollen om det fælles fødevarerikkerhedsområde.

Ved ændringsprotokollen opdateres tvistbilæggelsesmekanismen i overensstemmelse med den etablerede praksis etableret i handelsaftalerne mellem EU og Schweiz. Den gældende tvistbilæggelsesprocedure bliver baseret på den, der indgår i aftalerne på de områder af det indre marked, som Schweiz deltager i. Aftalen omfatter også de fælles bestemmelser vedrørende voldgiftsret. Der er ikke fastsat en rolle for Den Europæiske Unions Domstol i forbindelse med tvistbilæggelse. Kompensationsforanstaltninger i tilfælde af en parts manglende overholdelse af en voldgiftsrets afgørelse kan træffes enten i henhold til aftalen

¹⁸ Kommissionens direktiv 94/3/EF af 21. januar 1994 om en procedure for meddelelse om tilbageholdelse af en forsendelse eller af en skadegører, der kommer fra et tredjeland, og som frembyder en overhængende fare for plantesundheden (EFT L 32 af 5.2.1994, s. 37).

¹⁹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarerlovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevarerikkerhed (EFT L 31 af 1.2.2002, s. 1).

²⁰ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625 af 15. marts 2017 om offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter med henblik på at sikre anvendelsen af fødevarer- og foderlovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd, plantesundhed og plantebeskyttelsesmidler, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001, (EF) nr. 396/2005, (EF) nr. 1069/2009, (EF) nr. 1107/2009, (EU) nr. 1151/2012, (EU) nr. 652/2014, (EU) 2016/429 og (EU) 2016/2031, Rådets forordning (EF) nr. 1/2005 og (EF) nr. 1099/2009 samt Rådets direktiv 98/58/EF, 1999/74/EF, 2007/43/EF, 2008/119/EF og 2008/120/EF og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 854/2004 og (EF) nr. 882/2004, Rådets direktiv 89/608/EØF, 89/662/EØF, 90/425/EØF, 91/496/EØF, 96/23/EF, 96/93/EF og 97/78/EF og Rådets afgørelse 92/438/EØF (EUT L 95 af 7.4.2017, s. 1).

²¹ Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2020/2002 af 7. december 2020 om regler for anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/429 for så vidt angår EU-anmeldelse af og EU-rapportering om listeopførte sygdomme, for så vidt angår formater og procedurer for forelæggelse af og rapportering om EU-overvågningsprogrammer og udryddelsesprogrammer og for ansøgning om anerkendelse af status som sygdomsfri og for så vidt angår IT-systemet (EUT L 412 af 8.12.2020, s. 1).

om handel med landbrugsprodukter eller protokollen om det fælles fødevarerikkerhedsområde, men ikke andre aftaler på områder vedrørende det indre marked, som Schweiz deltager i.

Samarbejdsaftaler på områderne sundhed, samhørighed og rumfart

Sundhedsaftale

Sundhedsaftalen har til formål at styrke samarbejdet mellem EU og Schweiz om alvorlige grænseoverskridende sundhedstrusler ved at integrere Schweiz i de relevante mekanismer og organer.

Den udgør ikke en aftale på et område, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i. Den anvender imidlertid ovennævnte identiske institutionelle bestemmelser analogt og omfatter en forpligtelse til dynamisk tilpasning til den relevante EU-lovgivning.

Aftalen indholder en række bestemmelser, der er fælles med aftalerne på områder vedrørende det indre marked, som Schweiz deltager i, vedrørende voldgiftsret, herunder Den Europæiske Unions Domstols rolle. I tilfælde af tvister kan der træffes kompenserende foranstaltninger for at afhjælpe mulige ubalancer i enten sundhedsaftalen eller sundhedskomponenten (EU4Health) i aftalen om EU-programmer.

Aftalen indeholder bestemmelser om Schweiz' adgang og finansielle bidrag i overensstemmelse med standardfinansieringsbestemmelserne til Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme (ECDC) som oprettet ved forordning (EF) nr. 851/2004²². Den omfatter et standardtillæg om ECDC's og dets personales rettigheder, immuniteter og privilegier.

For så vidt angår systemet for tidlig varsling og reaktion (EWRS), som oprettet ved forordning (EU) 2022/2371²³, vil Schweiz' finansielle bidrag under den nuværende flerårige finansielle ramme (FFR) være en del af landets bidrag til finansieringen af ECDC på den ene side og EU4Health-programmet på den anden side. Hvis systemet for tidlig varsling og reaktion under den næste FFR finansieres gennem forskellige kilder, finder ovennævnte bestemmelser anvendelse på Schweiz' bidrag til systemet for tidlig varsling og reaktion.

Aftale om samhørighed

Aftalen om samhørighed er ikke en aftale på et område, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i.

Den danner grundlag for Schweiz' regelmæssige finansielle bidrag til at mindske de økonomiske og sociale forskelle i Unionen som supplement til Unionens og medlemsstaternes foranstaltninger på samhørighedsområdet.

Aftalen fastsætter parametrene og reglerne for fastsættelsen af Schweiz' finansielle bidrag. Bidragsperioderne vil blive defineret i overensstemmelse med Unionens gældende flerårige

²² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 851/2004 af 21. april 2004 om oprettelse af et europæisk center for forebyggelse af og kontrol med sygdomme (EUT L 142 af 30.4.2004).

²³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2371 af 23. november 2022 om alvorlige grænseoverskridende sundhedstrusler og om ophævelse af afgørelse nr. 1082/2013/EU (EUT L 314 af 6.12.2022, s. 26).

finansielle ramme. Den første bidragsperiode forventes at løbe fra den 1. januar 2030 til den 31. december 2036. Den vil blive suppleret med en yderligere finansiell engangsforpligtelse, der dækker perioden mellem udgangen af 2024 og udgangen af 2029.

Ved begyndelsen af hver bidragsperiode skal parterne indgå et aftalememorandum, der beskriver de tematiske områder, hvor det schweiziske finansielle bidrag kan anvendes i denne periode, f.eks.: inkluderende menneskelig og social udvikling, bæredygtig og inkluderende økonomisk udvikling, grøn omstilling, demokrati og deltagelse eller migration.

Aftalememorandummet bør også præcisere størrelsen af det finansielle bidrag, fastsat på grundlag af de regler, der er fastsat i aftalen. Schweiz' finansielle bidrag overføres ikke til Unionens budget.

Aftalememorandummet danner grundlag for landespecifikke gennemførelsesaftaler mellem Schweiz og de støttemodtagende medlemsstater. Disse aftaler præciserer den landespecifikke tildeling af midler samt fordelingen heraf mellem tematiske områder, støtteforanstaltninger, forvaltnings- og kontrolstrukturerne og de gældende betingelser samt de kompetente myndigheder i den pågældende medlemsstat.

Aftalens tvistbilæggelsesordning har både fællestræk og forskelle i forhold til den ordning, der indgår i aftalerne på områder, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i. Det gælder især et sæt fælles bestemmelser vedrørende voldgiftsretten. Aftalen indeholder imidlertid ingen bestemmelser om, at Den Europæiske Unions Domstol skal spille en rolle. I tilfælde af tvister kan der træffes kompenserende foranstaltninger for at rette op på en eventuel ubalance enten i aftalen om samhørighed eller i en af de aftaler, der er anført i aftalen om samhørighed.

Aftale om Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet

Aftalen om Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet er ikke en aftale på et område, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i. Den fastsætter betingelserne for Schweiz' ret til at deltage i Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet (EUSPA) som oprettet ved forordning (EU) 2021/696²⁴. Den er baseret på aftalen mellem EU og Schweiz fra 2014 om de europæiske satellitnavigationsprogrammer²⁵. Aftalen om Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet fastsætter, at parterne skal anvende aftalen midlertidigt efter undertegnelsen.

Aftalen fastsætter fra 2028 Schweiz' finansielle bidrag til EUSPA ved hjælp af den samme fordelingsnøgle til beregning af drifts- og deltagelsesgebyrer som den, der er fastsat i aftalerne på områder, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i. Afhængigt af den dato, pr. hvilken aftalen anvendes midlertidigt, vil procentdelen af det operationelle gebyr, som deltagelsesgebyrerne beregnes på grundlag af, være 2 % og 3 % for henholdsvis 2026 og 2027. Fra 2028 vil procentdelen være den samme som den, der anvendes i andre aftaler, der indeholder bestemmelser om Schweiz' deltagelse i agenturer, altså 4 %.

²⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/696 af 28. april 2021 om oprettelse af Unionens rumprogram og Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet og om ophævelse af forordning (EU) nr. 912/2010, (EU) nr. 1285/2013 og (EU) nr. 377/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU (EUT L 170 af 12.5.2021, s. 69).

²⁵ Samarbejdsaftale mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om de europæiske satellitnavigationsprogrammer (EUT L 15 af 20.1.2014, s. 3).

Aftalen giver også Schweiz mulighed for at deltage i aktiviteter vedrørende andre komponenter i rumprogrammet ud over Galileo og den europæiske geostationære navigations-overlay-tjeneste (EGNOS) som fastsat i 2014-aftalen, hvis det er fastsat i en protokol til aftalen om EU-programmer.

Aftalen indeholder et standardtillæg om EUSPA's rettigheder, immuniteter og privilegier samt for EUSPA's personale.

Protokol om parlamentarisk samarbejde

Ved protokollen om parlamentarisk samarbejde oprettes et blandet parlamentarisk udvalg som forum for dialog og debat mellem medlemmer af Europa-Parlamentet og den schweiziske forbundsforsamling. Formålet er at fremme den gensidige forståelse af og overvejelser om de brede forbindelser mellem EU og Schweiz, herunder en eventuel videreudvikling heraf. Det blandede parlamentariske udvalg underrettes regelmæssigt om afgørelser og henstillinger fra de blandede udvalg, der er nedsat ved de aftaler, der indgår i den brede pakke. Udvalget kan anmode om alle relevante oplysninger vedrørende gennemførelsen af enhver aftale inden for den brede pakke og kan fremsætte henstillinger til parterne.

Fælles erklæring om etablering af en dialog på højt plan mellem Unionen og Schweiz

Formålene med den tilsigtede dialog på højt plan er:

- at fremme den gensidige forståelse og samarbejdet om den forhandlede brede bilaterale pakke og den mulige videreudvikling af de bilaterale forbindelser
- at drøfte spørgsmål af fælles interesse, navnlig Schweiz' deltagelse i det indre marked og mulighederne for at styrke deres partnerskab og
- at evaluere gennemførelsen af den brede bilaterale pakke, arbejdet i de blandede udvalg og den mulige videreudvikling af de bilaterale forbindelser.

Undertegnelse og aftalernes tekst

Teksterne til aftalerne og protokollerne forelægges Rådet sammen med dette forslag. Teksterne til de fælles erklæringer, der ledsager forskellige aftaler eller protokoller, forelægges sammen med dette forslag, sammen med en fælles erklæring om etablering af en dialog på højt plan mellem Unionen og Schweiz og to ensidige erklæringer fra Schweiz vedrørende henholdsvis aftalen om fri bevægelighed for personer og sundhedsaftalen.

I overensstemmelse med traktaterne påhviler det Kommissionen at sikre undertegnelsen af aftaler og protokoller med forbehold af senere indgåelse. Desuden bør teksten til den fælles erklæring om dialogen på højt plan undertegnes af Europa-Kommissionen på Unionens vegne.

Tabel 1: Oversigt over institutionelle og andre bestemmelser, der er fælles for aftalerne på områder, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i, og sundhedsaftalen

Aftalens bestemmelser	Enslydende bestemmelser om
Generelle bestemmelser	– institutionelle målsætninger og/eller formål med aftalen – aftalens art og forholdet mellem protokollerne til aftalen (i tilfælde af en eksisterende aftale)
Tilpasning af aftalen til EU-lovgivningen	– det blandede udvalgs forpligtelse til i aftalen at indarbejde nye retsakter, der falder ind under aftalens anvendelsesområde – deltagelse i udarbejdelsen af en retsakt ("beslutningsudformning") og integration af retsakter i aftalen – Schweiz' opfyldelse af forfatningsmæssige forpligtelser
Fortolkning og anvendelse af aftalen	– ensartet fortolkning, effektiv og harmonisk anvendelse og eksklusivitetsprincipper – procedure i tilfælde af fortolknings- eller anvendelsesvanskeligheder, kompenserende foranstaltninger og samarbejde mellem jurisdiktioner
Andre bestemmelser	– det blandede udvalg – Schweiz' finansielle bidrag til finansieringen af de agenturer og informationssystemer, som det har adgang til – behandling af oplysninger – henvisninger i EU-retsakter til: medlemsstaternes områder og statsborgere, ikrafttræden og gennemførelse af retsakter, adressater, rettigheder og forpligtelser for medlemsstaterne
Afsluttende bestemmelser	– ikrafttræden og gennemførelse – ændring og ophævelse
Bilag om gennemførelse af Schweiz' finansielle bidrag	– liste over aktiviteter, organer og informationssystemer – retningslinjer for udbetaling – overgangsordninger (hvor relevant)
Bilag/tillæg om voldgiftsretten	– voldgiftsrettens register- og sekretariatsydelser – indledning af tvistbilæggelse – voldgiftsrettens sammensætning – voldgiftssager

	– voldgiftsrettens afgørelser
Tillæg om agenturers privilegier og immuniteter	– agenturets lokalers, bygningers og arkivers ukrænkelighed – skattefritagelse for aktiver, indtægter og varer og tjenesteydelser til tjenestebrug – diplomatisk status for korrespondance og kommunikation – privilegier, immuniteter, beskatning og social sikring for tjenestemænd, der er omfattet af vedtægten

Tabel 2: Bestemmelser om statsstøtte, der er fælles for elektricitetsaftalen og statsstøtteprotokollerne til aftalerne om lufttransport og landtransport

Del/kapitel i statsstøtteprotokollen eller bilagene	Enslydende bestemmelser om
Hovedtekst	– statsstøtterelaterede målsætninger – forholdet mellem protokollen og den eksisterende aftale (i tilfælde af en eksisterende aftale) – statsstøtte, der er uforenelig og forenelig med aftalen, og eksisterende støtte – overvågning, gennemsigtighed, samarbejdsformer og konsultationer – integration af retsakter – ratifikation og ikrafttræden, ændringer og ophør
Bilag om undtagelser og præciseringer	– foranstaltninger, der er forenelige med et velfungerende indre marked
Bilag om generelle og sektorspecifikke retsakter, der finder anvendelse i Unionen	– generelle retsakter, der gælder for alle sektorer, suppleret med sektorspecifikke regler, der er specifikke for det område, som er omfattet af den pågældende aftale

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne af en bred pakke af aftaler med henblik på at konsolidere, uddybe og udvide de bilaterale forbindelser med Det Schweiziske Forbund og om midlertidig anvendelse af aftalen om betingelserne for Det Schweiziske Forbunds deltagelse i Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 217 sammenholdt med artikel 218, stk. 5, og artikel 218, stk. 8, andet afsnit,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Den 12. marts 2024 bemyndigede Rådet Kommissionen til at indlede forhandlinger med Det Schweiziske Forbund (herefter også benævnt "Schweiz") om en bred pakke af foranstaltninger vedrørende de bilaterale forbindelser med Schweiz, der omfatter institutionelle bestemmelser og statsstøttebestemmelser i, og om nødvendigt specifikke tilpasninger af, aftalerne mellem Unionen og Schweiz på områder, der vedrører det indre marked¹, en aftale om Schweiz' deltagelse i EU-programmer og en aftale, der danner grundlag for Schweiz' permanente bidrag til mindskelse af de økonomiske og sociale forskelle mellem regionerne². Rådet havde også bemyndiget Kommissionen til at indlede forhandlinger med Schweiz om nye aftaler om elektricitet, sundhed og fødevarer sikkerhed, om Schweiz' deltagelse i Den Europæiske Unions agenturer for Unionens rumprogram og for jernbaner og om ændring af aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om lufttransport for at muliggøre cabotage.
- (2) Kommissionen har på Unionens vegne ført forhandlinger om en bred pakke af aftaler, der omfatter protokoller om institutionelle forhold, statsstøtte og ændring af bestemmelser i eksisterende aftaler mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund på områder vedrørende det indre marked, som Schweiz deltager

¹ Aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om godstransport og personbefordring med jernbane og ad landevej, aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om luftfart, aftale mellem Det Europæiske Fællesskab på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om fri bevægelighed for personer, aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om gensidig anerkendelse af overensstemmelsesvurdering, aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om handel med landbrugsprodukter, alle undertegnet den 21. juni 1999 (EFT L 114 af 30.4.2002, s. 1).

² Rådets afgørelse (EU, Euratom) 2024/995 af 12. marts 2024 om bemyndigelse til at indlede forhandlinger med Det Schweiziske Forbund om institutionelle bestemmelser i aftaler mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund vedrørende det indre marked, om en aftale om Det Schweiziske Forbunds deltagelse i EU-programmer og om en aftale, der danner grundlag for Det Schweiziske Forbunds faste bidrag til Unionens samhørighed (EUT L, 2024/995, 26.3.2024).

i, en protokol til den eksisterende aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om handel med landbrugsprodukter og om oprettelse af et fælles fødevarerikkerhedsområde, en aftale mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om elektricitet, en aftale mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om sundhed, en aftale mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om Schweiz' regelmæssige finansielle bidrag til mindske af de økonomiske og sociale forskelle i Den Europæiske Union, en aftale mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om Det Schweiziske Forbunds deltagelse i EU-programmer, en aftale mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om vilkår og betingelser for Det Schweiziske Forbunds deltagelse i Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet samt en protokol mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om parlamentarisk samarbejde.

- (3) I de institutionelle protokoller fastsættes en forpligtelse for det blandede udvalg til at integrere alle EU-retsakter, der hører under aftalernes anvendelsesområde, samt bestemmelser, der skal sikre, at Schweiz er bundet af de pågældende regler. De sikrer en ensartet fortolkning og anvendelse af alle aftaler på områder, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i, og at disse aftaler, når anvendelsen af disse aftaler omfatter EU-retlige begreber, fortolkes og anvendes i overensstemmelse med Den Europæiske Unions Domstols retspraksis. De institutionelle protokoller fastsætter en effektiv mekanisme til bilæggelse af tvister baseret på voldgift, herunder forelæggelse for Den Europæiske Unions Domstol af alle spørgsmål vedrørende EU-retten, der opstår i forbindelse med sagen. I tilfælde af manglende overholdelse af voldgiftsrettens afgørelse kan der vedtages forholdsmæssige kompensationsforanstaltninger i den pågældende aftale eller i en hvilken som helst af aftalerne på områder, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i.
- (4) I ændringsprotokollerne til de eksisterende aftaler foretages de nødvendige indholdsmæssige ændringer i overensstemmelse med den nye institutionelle ramme. Desuden indeholder ændringsprotokollen til aftalen om lufttransport bestemmelser om gensidig udveksling af cabotagerettigheder.
- (5) Statsstøtteprotokollerne til de eksisterende aftaler om lufttransport og landtransport sikrer lige vilkår for Schweiz' deltagelse i det indre marked på de områder, der er omfattet af disse aftaler. Schweiz vil anvende materielle og proceduremæssige regler, herunder overvågnings- og håndhævelsesmekanismer, der svarer til dem, der gælder i Unionen.
- (6) Ændringsprotokollen til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om handel med landbrugsprodukter indeholder en ajourføring af aftalens tvistbilæggelsesordning i overensstemmelse med den etablerede praksis i Unionens handelsaftaler.
- (7) Ved en særskilt protokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om handel med landbrugsprodukter oprettes et fælles fødevarerikkerhedsområde, der omfatter alle led i fødevarekæden. Denne protokol indeholder de institutionelle bestemmelser, der er fælles for alle aftaler på områder, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i.
- (8) Den nye aftale mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om elektricitet fastsætter regler og betingelser for Schweiz' deltagelse i det indre marked for elektricitet. Aftalen indeholder de institutionelle bestemmelser, der er fælles for alle aftaler på områder, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i, samt

regler om statsstøtte, der er næsten identiske med dem, der gælder inden for lufttransport og landtransport.

- (9) Den nye aftale mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om sundhed har til formål at styrke samarbejdet mellem Unionen og Schweiz om alvorlige grænseoverskridende sundhedstrusler og finder analog anvendelse på de institutionelle bestemmelser, der er fælles for aftalerne på de områder, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i. Denne aftale er knyttet til Schweiz' deltagelse i EU-handlingsprogrammet for sundhed ("EU4Health-programmet").
- (10) Den nye aftale mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om Schweiz' regelmæssige finansielle bidrag til nedsættelse af økonomiske og sociale forskelle i Den Europæiske Union fastlægger retsgrundlaget og parametrene for Schweiz' regelmæssige finansielle bidrag inden for rammerne af den brede pakke til mindskelse af de økonomiske og sociale forskelle i Unionen. Aftalen omfatter en tvistbilæggelsesordning. I tilfælde af manglende overholdelse af en voldgiftsafgørelse kan der vedtages forholdsmæssige kompensationsforanstaltninger i enhver af de aftaler, som pakken vedrører.
- (11) Den nye aftale mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om vilkårene og betingelserne for Det Schweiziske Forbunds deltagelse i Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet fastsætter betingelserne for Schweiz' deltagelse i agenturets arbejde.
- (12) Identiske bestemmelser i de forskellige institutionelle protokoller og nye aftaler sikrer Schweiz' finansielle bidrag til udgifterne til de informationssystemer og -agenturer, som landet deltager i.
- (13) Ved protokollen mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om parlamentarisk samarbejde oprettes et blandet parlamentarisk udvalg som forum for dialog og debat mellem medlemmer af Europa-Parlamentet og den schweiziske forbundsforsamling med henblik på at fremme den gensidige forståelse af og overvejelser om de brede forbindelser mellem EU og Schweiz, herunder en eventuel videreudvikling heraf.
- (14) De aftaler og protokoller, der er genstand for denne afgørelse, udgør et sammenhængende hele og fastlægger strukturen for et styrket og omfattende partnerskab på en bred vifte af områder, der er omfattet af traktaterne, baseret på en passende balance mellem rettigheder og forpligtelser. Afgørelsen om undertegnelse af disse aftaler og protokoller bør derfor baseres på det materielle retsgrundlag i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde for oprettelse af en associering med gensidige rettigheder og forpligtelser, fælles optræden og særlige procedurer.
- (15) Med henblik på at øge omfanget af deres samarbejde fastsættes det i aftalen om vilkår og betingelser for Det Schweiziske Forbunds deltagelse i Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet, at parterne skal anvende aftalen midlertidigt i overensstemmelse med deres respektive interne procedurer og lovgivning fra den 1. januar 2026, hvis datoen for aftalens undertegnelse ligger før den 1. juli 2026, eller fra den 1. januar i året efter undertegnelsen, hvis datoen for aftalens undertegnelse ligger efter den 30. juni 2026. Aftalen bør derfor anvendes midlertidigt, indtil den træder i kraft.
- (16) Undertegnelsen af aftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side

om Det Schweiziske Forbunds deltagelse i EU-programme er underlagt en særskilt procedure.

- (17) Undertegnelsen af den fælles erklæring mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om etablering af en dialog på højt plan om den brede bilaterale pakke og den mulige videreudvikling af de bilaterale forbindelser mellem Den Europæiske Union og Schweiz på Den Europæiske Unions vegne bør godkendes.
- (18) De aftaler og protokoller, der er genstand for denne afgørelse bør undertegnes på Unionens vegne, og de fælles erklæringer, der ledsager disse aftaler og protokoller, bør godkendes —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Undertegnelse af følgende aftaler og protokoller bemyndiges hermed på Unionens vegne med forbehold af deres indgåelse³:

- (a) Ændringsprotokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om fri bevægelighed for personer
- (b) Institutionel protokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om fri bevægelighed for personer
- (c) Ændringsprotokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om luftfart
- (d) Institutionel protokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om luftfart
- (e) Protokol om statsstøtte til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om luftfart
- (f) Ændringsprotokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om godstransport og personbefordring med jernbane og ad landevej
- (g) Institutionel protokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om godstransport og personbefordring med jernbane og ad landevej
- (h) Protokol om statsstøtte til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om godstransport og personbefordring med jernbane og ad landevej
- (i) Ændringsprotokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om gensidig anerkendelse af overensstemmelsesvurdering
- (j) Institutionel protokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om gensidig anerkendelse af overensstemmelsesvurdering
- (k) Ændringsprotokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om handel med landbrugsprodukter

³ Teksten til aftaler og protokoller offentliggøres sammen med afgørelsen om deres indgåelse.

- (l) Protokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om handel med landbrugsprodukter og om oprettelse af et fælles fødevarerikkerhedsområde
- (m) Aftale mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om elektricitet
- (n) Aftale mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om sundhed
- (o) Aftale mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om Schweiz' regelmæssige finansielle bidrag til mindskelse af de økonomiske og sociale forskelle i Den Europæiske Union
- (p) Aftale mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om vilkår og betingelser for Det Schweiziske Forbunds deltagelse i Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet
- (q) Protokol mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om parlamentarisk samarbejde.

Artikel 2

1. Undertegnelsen af den fælles erklæring mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om etablering af en dialog på højt plan om den brede bilaterale pakke og den mulige videreudvikling af de bilaterale forbindelser mellem Den Europæiske Union og Schweiz godkendes herved⁴.
2. Følgende fælles erklæringer, der ledsager de aftaler og protokoller, der er omhandlet i artikel 1 i denne afgørelse, godkendes:
 - (a) følgende fælles erklæringer, der ledsager den ændringsprotokol, der er omhandlet i artikel 1, litra a), i denne afgørelse⁵:
 - Fælles erklæring om unionsborgerskab
 - Fælles erklæring om forebyggelse og bekæmpelse af misbrug af rettigheder i henhold til direktiv 2004/38/EF
 - Fælles erklæring om afslag på social bistand og ophør af bopæl forud for erhvervelse af tidsubegrænset opholdstilladelse
 - Fælles erklæring om anmeldelse af påbegyndelse af beskæftigelse
 - Fælles erklæring om konventionen om anerkendelse af kvalifikationer
 - Fælles erklæring om ledige stillinger
 - Fælles erklæring om fælles mål vedrørende fri udveksling af tjenesteydelser i op til 90 arbejdsdage og sikring af udstationerede arbejdstageres rettigheder
 - Fælles erklæring om effektive kontrolsystemer, herunder Schweiz' dobbelte håndhævelsessystem
 - Fælles erklæring om princippet om "lige løn for lige arbejde på samme sted" og om et forholdsmæssigt og tilstrækkeligt beskyttelsesniveau for udstationerede arbejdstagere

⁴ Erklæringen er offentliggjort i EUT L [XXX].

⁵ Erklæringerne er offentliggjort i EUT L [XXX].

- Fælles erklæring om Schweiz' deltagelse i Den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndigheds aktiviteter
 - Fælles erklæring om det deklaratoriske registreringssystem for grænsearbejdere
 - Fælles erklæring om optagelse af to EU-retsakter i bilag I til aftalen
- (b) den fælles erklæring, der ledsager statsstøtteprotokollen, jf. artikel 1, litra e), i denne afgørelse⁶
- (c) den fælles erklæring, der ledsager ændringsprotokollen, jf. artikel 1, litra f), i denne afgørelse⁷
- (d) den fælles erklæring, der ledsager statsstøtteprotokollen, jf. artikel 1, litra h), i denne afgørelse⁸
- (e) den fælles erklæring, der ledsager den aftale, der er omhandlet i artikel 1, litra m), i denne afgørelse⁹.
3. Rådet tager følgende erklæringer fra Schweiz til efterretning:
- (a) Erklæring fra Schweiz om foranstaltninger, der skal træffes over for selvstændige erhvervsdrivende i forbindelse med den anmeldelsesprocedure for arbejdsrelaterede kortvarige ophold, der ledsager den ændringsprotokol, der er omhandlet i denne afgørelses artikel 1, litra a)¹⁰
- (b) Erklæring fra Det Schweiziske Forbund om medtagelse af de institutionelle elementer analogt i den sundhedsaftale, der ledsager den aftale, der er omhandlet i artikel 1, litra n), i denne afgørelse¹¹.

Artikel 3

Under forudsætning af gensidighed anvendes den aftale, der er omhandlet i denne afgørelses artikel 1, litra p), midlertidigt i overensstemmelse med aftalens artikel 15, stk. 3¹².

Artikel 4

Denne afgørelse træder i kraft på dagen for vedtagelsen.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

*På Rådets vegne
Formand*

⁶ Erklæringen er offentliggjort i EUT L [XXX].

⁷ Erklæringen er offentliggjort i EUT L [XXX].

⁸ Erklæringen er offentliggjort i EUT L [XXX].

⁹ Erklæringen er offentliggjort i EUT L [XXX].

¹⁰ Erklæringen er offentliggjort i EUT L [XXX].

¹¹ Erklæringen er offentliggjort i EUT L [XXX].

¹² Den dato, fra hvilken aftalen anvendes midlertidigt, offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

OVERSIGT OVER FINANSIELLE OG DIGITALE VIRKNINGER
FINANSIERINGSOVERSIGT TIL FORSLAG, SOM ALENE INDVIRKER PÅ
BUDGETTETS INDTÆGTSSIDE

DEL I

Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet

1. FORSLAGETS BETEGNELSE:

Forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse af en bred pakke af aftaler med henblik på at konsolidere, uddybe og udvide de bilaterale forbindelser med Det Schweiziske Forbund.

2. BUDGETPOSTER

Del I indeholder nærmere oplysninger om de finansielle virkninger af aftalen mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om vilkårene og betingelserne for Det Schweiziske Forbunds deltagelse i Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet (i det følgende benævnt "aftalen om Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet"). Del II indeholder nærmere oplysninger om de finansielle virkninger af de øvrige aftaler i den brede pakke, som indebærer et finansielt bidrag fra Schweiz til forskellige agenturer og informationssystemer.

Indtægtspost (kapitel/artikel/konto):

- Artikel 04 10 01 – Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet (EUSPA) – eksterne formålsbestemte indtægter

Indtægterne henføres til følgende udgiftspost (kapitel/artikel/konto):

- Artikel 04 10 01 – Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet (EUSPA) – vedtaget budget

3. FINANSIELLE VIRKNINGER¹

- ☐ Forslaget har ingen finansielle virkninger
- ☐ Forslaget har ingen finansielle virkninger for udgifterne, men har finansielle virkninger for indtægterne
- ☒ Forslaget har finansielle virkninger for formålsbestemte indtægter

¹ Alle tal for årene 2026 og 2027, som er anført i dette afsnit, er vejledende og svarer til de seneste foreliggende skøn.

Virkningerne er følgende:

i mio. EUR (3 decimaler)

Indtægtspost	Virkninger for indtægterne	XX-måneders periode fra dd/mm/åååå (hvis det er relevant)	År N (2026)
04 10 01	4 098 115	24 måneder fra 01-01-2026	4 098 115

Indtægtspost	2026	2027
04 10 01	4 098 115	4 185 977

Udgiftspost	2026	2027
04 10 01	4 098 115	4 185 977

4. FORHOLDSREGLER MOD SVIG

Ifølge artikel 325 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde skal Kommissionen bekæmpe svig og enhver anden ulovlig aktivitet, der skader Unionens finansielle interesser. At forebygge og afsløre svig er derfor en generel forpligtelse for alle Kommissionens tjenestegrene i forbindelse med deres daglige aktiviteter, der involverer anvendelse af ressourcer.

Enhver form for svig eller uregelmæssigheder vedrørende EU-midler har navnlig en negativ virkning på Kommissionens omdømme og på gennemførelsen af EU's politikker. Kommissionens nuværende strategi til bekæmpelse af svig (COM(2019) 196) blev vedtaget den 29. april 2019 og erstatter strategien fra 2011. Der er tale om et politikdokument, der fastsætter Kommissionens prioriteter i bekæmpelsen af svig med henblik på den flerårige finansielle ramme 2021-2027. De primære målsætninger i strategien fra 2019 er at 1) "sikre en bedre forståelse af svigmønstre, svindlerprofiler og systemiske sårbarheder i forbindelse med svig, der skader EU-budgettet" (dataindsamling og analyse) og 2) "optimere koordineringen, samarbejdet og arbejdsgangene i forbindelse med bekæmpelsen af svig, navnlig mellem Kommissionens tjenestegrene og forvaltningsorganer" (koordinering, samarbejde og processer). Strategien ledsages af en handlingsplan, som blev revideret i juli 2023, og som ligesom forgængeren har til formål at styrke alle dele af cyklussen for bekæmpelse af svig: forebyggelse, afdækning, efterforskning og korrektion.

De vejledende principper og mål i strategien til bekæmpelse af svig fra 2019 er:

- nultolerance for svig
- bekæmpe svig som en integreret del af den interne kontrol
- omkostningseffektiv kontrol
- professionel integritet og kompetence hos EU-ansatte

- gennemsigthed med hensyn til, hvordan EU-midlerne bruges
- forebyggelse af svig, navnlig beskyttelse af udgiftsprogrammer mod svig
- effektiv undersøgelseskapacitet og rettidig udveksling af oplysninger
- hurtig korrektion (herunder inddrivelse af svigagtigt tilegnede midler og retlige/administrative sanktioner)
- godt samarbejde mellem interne og eksterne aktører, navnlig mellem EU og de ansvarlige nationale myndigheder og blandt tjenestegrenene hos alle berørte EU-institutioner og -organer
- effektiv intern og ekstern kommunikation om bekæmpelse af svig.

Artikel 11 i aftalen om Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet og bilag III til aftalen om Schweiz' deltagelse i EUSPA indeholder detaljerede bestemmelser vedrørende de finansielle aspekter for schweiziske deltagere i aktiviteterne i Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet, som også omfatter foranstaltninger til bekæmpelse af svig. Bilag III indeholder de nødvendige detaljer og processer samt giver organerne mulighed for fejlfri udførelse af opgaver med henblik på at beskytte Unionens finansielle interesser (Europa-Kommissionen eller andre personer, der er bemyndiget af Europa-Kommissionen, herunder Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) og Den Europæiske Revisionsret). Unionens finansielle interesser skal beskyttes ved hjælp af forholdsmæssige foranstaltninger, herunder foranstaltninger vedrørende forebyggelse, opdagelse, korrektion og undersøgelse af uregelmæssigheder, herunder svig, vedrørende tilbagesøgning af tabte, uberettiget udbetalte eller ukorrekt anvendte midler og, hvor det er relevant, vedrørende pålæggelse af administrative sanktioner.

I henhold til finansforordningen skal personer eller enheder, som modtager EU-midler, samarbejde fuldt ud om at beskytte Unionens finansielle interesser, give Kommissionen, OLAF og Revisionsretten de fornødne rettigheder og den fornødne adgang og sikre, at tredjeparter, der er involveret i gennemførelsen af EU-midler, giver tilsvarende rettigheder. Som udtrykkeligt fastsat i artikel 11, stk. 4, i aftalen om Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet kan gennemgange og revisioner også foretages efter, at protokollens anvendelse suspenderes, aftalens anvendelse ophører, eller aftalen afsluttes.

Aftalen om Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet sikrer, at OLAF kan foretage administrative undersøgelser, herunder kontrol og inspektion på stedet, på Det Schweiziske Forbunds område hos en schweizisk enhed, der er part i en relevant finansieringsaftale, eller en schweizisk enheds tredjepart, der gennemfører finansieringsaftalen i henhold til en kontrakt, i overensstemmelse med og i det omfang det er fastsat i den relevante finansieringsaftale og andre gældende kontrakter. Europa-Kommissionen og OLAF skal udføre deres opgaver på Det Schweiziske Forbunds område i overensstemmelse med schweizisk ret.

Gennemgange og revisioner kan foretages af EU-tjenestemænd, navnlig tjenestemænd fra Europa-Kommissionen og Den Europæiske Revisionsret, eller af andre personer, der er bemyndiget hertil af Europa-Kommissionen. Europa-Kommissionen eller andre personer, der er bemyndiget hertil af Europa-Kommissionen, skal udføre deres opgaver på Det Schweiziske Forbunds område i overensstemmelse med schweizisk ret.

De schweiziske myndigheder samarbejder i overensstemmelse med gældende internationale samarbejdsinstrumenter med de myndigheder i Unionen eller i medlemsstaterne, der er kompetente med hensyn til efterforskning og retsforfølgning af strafbare handlinger, der skader Unionens finansielle interesser, herunder domfældelse af formodede gerningsmænd og

medvirkende til de pågældende strafbare handlinger. Anmodninger, der indgives i henhold til gældende internationale samarbejdsinstrumenter, kan i givet fald omfatte anmodninger i forbindelse med efterforskning eller retsforfølgning af EPPO. Dette giver mulighed for samarbejde med EPPO som fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/1371 af 5. juli 2017 om strafferetlig bekæmpelse af svig rettet mod Den Europæiske Unions finansielle interesser.

Desuden indeholder aftalen om Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet en effektiv mekanisme til at sikre håndhævelse af Kommissionens afgørelser på Det Schweiziske Forbunds område.

5. ANDRE BEMÆRKNINGER

Schweiz' årlige finansielle bidrag til finansieringen af EUSPA udgøres af summen af dels et operationelt bidrag dels et deltagelsesgebyr, som defineret i artikel 4 i aftalen om Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet og bilag I til nævnte aftale.

Det operationelle bidrag baseres på en fordelingsnøgle defineret som forholdet mellem Schweiz' bruttonationalprodukt (BNP) i markedspriser og Unionens BNP i markedspriser. De BNP-opgørelser, der anvendes, er de senest tilgængelige pr. 1. januar i det år, hvor den årlige betaling foretages, som fastsat af Den Europæiske Unions Statistiske Kontor (Eurostat) under behørig hensyntagen til aftalen om samarbejde på statistikområdet². Hvis denne aftale ophører med at finde anvendelse, er Schweiz' BNP det, der er fastlagt på grundlag af data fra Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD).

Det operationelle bidrag beregnes ved at anvende fordelingsnøglen på det årlige vedtagne EU-budget, der er opført på de relevante EU-budgetsubsidieposter for det pågældende år. Alle referencebeløb bliver baseret på forpligtelsesbevillinger.

Det årlige deltagelsesgebyr skal være en procentdel af det årlige operationelle beløb. Det årlige deltagelsesgebyr skal have følgende værdier:

- i 2026: 2 %
- i 2027: 3 %
- i 2028 og følgende år: 4 %.

Alle finansielle bidrag fra Schweiz eller betalinger fra Unionen og beregningen af beløb, der forfalder til betaling eller modtages, foretages i euro.

Europa-Kommissionen udsender indkaldelser af midler til Schweiz svarende til Schweiz' bidrag. Schweiz betaler det beløb, der er angivet i indkaldelsen af midler, senest 45 dage efter modtagelsen af indkaldelsen af midler.

Ved enhver forsinkelse af indbetalingen af det finansielle bidrag betaler Schweiz morarenter af det udestående beløb fra forfaldsdagen. Rentesatsen for fordringer, der ikke er betalt på forfaldsdagen, er den sats, som Den Europæiske Centralbank den første kalenderdag i forfaldsmånedens anvender på sine vigtigste refinansieringstransaktioner, og som offentliggøres i C-udgaven af *Den Europæiske Unions Tidende*, eller 0 %, idet den højeste sats finder anvendelse, plus 3,5 procentpoint.

² Aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om samarbejde om statistik (EUT L 90 af 28.3.2006, s. 2).

DEL II

ANDRE AGENTURER OG INFORMATIONSSYSTEMER

1. FORSLAGETS BETEGNELSE:

Forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse af en bred pakke af aftaler med henblik på at konsolidere, uddybe og udvide de bilaterale forbindelser med Det Schweiziske Forbund.

2. BUDGETPOSTER

Del II indeholder nærmere oplysninger om de finansielle virkninger af aftalerne i den brede pakke, som indebærer et finansielt bidrag fra Schweiz til forskellige agenturer og informationssystemer, bortset fra aftalen mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om vilkårene og betingelserne for Det Schweiziske Forbunds deltagelse i Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet. Del I indeholder nærmere oplysninger om de finansielle virkninger af sidstnævnte aftale.

I henhold til aftalerne på de områder, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i, træder sundhedsaftalen og aftalen om Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet i kraft, og Schweiz bidrager finansielt til Unionens budget for forvaltning og drift af agenturer og organer, informationssystemer og andre aktiviteter, som landet har adgang til i henhold til disse aftaler. Der blev forhandlet om et sæt standardiserede finansielle vilkår, som blev integreret i de specifikke aftaler. Disse vedrører ikke aftalerne om Schweiz' deltagelse i henholdsvis Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet og EU-programmerne.

Afsnit 5 i dette dokument indeholder en detaljeret beskrivelse af de finansielle bestemmelser.

De informationssystemer, som Schweiz vil få adgang til og skal bidrage finansielt til i overensstemmelse med de aftalte finansielle bestemmelser, er:

- Det Europæiske Arbejdsformidlingsnet (Eures) som oprettet ved forordning (EU) 2016/589
- den elektroniske udveksling af oplysninger vedrørende socialsikring (EESSI) som oprettet ved forordning (EF) nr. 883/2004 og forordning (EF) nr. 987/2009
- modulet i informationssystemet for det indre marked (IMI) som oprettet ved forordning (EU) nr. 1024/2012 vedrørende udstationering af arbejdstagere, tjenesteydelser, erhvervsmæssige kvalifikationer, det europæiske erhvervspas, regulerede erhverv og den fælles digitale portal
- EudraGMDP-informationssystemet om fællesskabskodeksen for humanmedicinske lægemidler som oprettet ved direktiv 2004/27/EF
- EUROPHYT-portalen som oprettet ved Kommissionens direktiv 94/3/EF af 21. januar 1994
- det hurtige varslingsystem for fødevarer og foder (RASFF) som oprettet ved forordning (EF) nr. 178/2002
- platformen for sundheds- og plantesundhedscertificering (TRACES) som oprettet ved forordning (EU) 2017/625
- informationssystemet for dyresygdomme (ADIS) som oprettet ved forordning (EU) 2020/2002

- EU-databasen som oprettet ved direktiv (EU) 2018/2001 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder

De agenturer, som Schweiz vil få adgang til og skal bidrage finansielt til i overensstemmelse med de aftalte finansielle bestemmelser, er:

- Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme (ECDC) som oprettet ved forordning (EF) nr. 851/2004
- Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA) som oprettet ved forordning (EF) nr. 178/2002
- Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER) som oprettet ved forordning (EU) 2019/942.

Hvor der i øjeblikket findes alternative finansieringskilder, vil disse blive opretholdt. Hvis situationen ændrer sig i løbet af aftalernes livscyklus, bør de almindelige finansielle bestemmelser finde anvendelse. Følgende informationssystemer og agenturer er berørt:

- TACHOnet som ETABLERET ved forordning (EU) nr. 165/2014 og Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/68
- systemet for tidlig varsling og reaktion (EWRS) som oprettet ved forordning (EU) 2022/2371
- Den Europæiske Unions Luftfartssikkerhedsagentur (EASA) som oprettet ved forordning (EU) 2018/1139
- gensidige informationssystem om sociale beskyttelse (Missoc).

For at tage hensyn til, at Schweiz ikke vil have adgang til de aktiviteter i Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER), der falder uden for elektricitetsaftalens anvendelsesområde, vil landets årlige operationelle bidrag til ACER blive beregnet på grundlag af et årligt referencebeløb svarende til 85 % af det årlige vedtagne EU-budget, der er opført på de(n) relevante EU-budgetsubsidiepost(er).

Under den nuværende FFR (2021-2027) er der ikke behov for bidrag fra Schweiz til finansieringen af EWRS i overensstemmelse med ovennævnte finansielle bestemmelser. I stedet vil Schweiz' bidrag blive dækket af landets bidrag til finansieringen af ECDC og EU4Health-programmet, da disse er de to finansieringskilder til EWRS under den nuværende FFR.

Den nøjagtige indvirkning af Schweiz' bidrag på budgettet kan ikke fastslås på tidspunktet for udarbejdelsen af dette dokument, da Schweiz først begynder at bidrage, når de pågældende aftaler er trådt i kraft, og deres ikrafttræden afhænger af, at Schweiz opfylder visse forfatningsmæssige forpligtelser. Denne proces kan tage flere år, hvilket kan betyde, at aftalerne ikke træder i kraft under den nuværende flerårige finansielle ramme.

Da de aftalte finansieringsordninger vil generere en tilbagevendende indtægtsstrøm for Unionens budget, og standardbestemmelserne vil udgøre modellen for Schweiz' bidrag til forvaltningen og driften af eventuelle yderligere agenturer eller informationssystemer, som Schweiz vil få adgang til i fremtiden, er det ikke desto mindre relevant at illustrere, hvordan de finansielle bestemmelser kan påvirke budgettet. De nævnte beløb er baseret på de finansielle bestemmelser for 2024-budgettet, der tjente som reference under forhandlingerne om finansieringsordningerne og betalingsbestemmelserne.

- **Informationssystemer**

Det Europæiske Arbejdsformidlingsnet(Eures)

Indtægtspost (kapitel/artikel/konto):

- R6 1 2 0 – Den Europæiske Socialfond Plus – formålsbestemte indtægter

Indtægterne henføres til følgende udgiftsposter (kapitel/artikel/konto):

Artikel 07 02 04 ESF+ – indsatsområdet beskæftigelse og social innovation (EaSI-indsatsområdet)

- Artikel – 07 10 09 Den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndighed (ELA): udgifter i forbindelse med EURES-plattformen

Elektronisk udveksling af oplysninger vedrørende socialsikring (EESSI)

Indtægtspost (kapitel/artikel/konto):

- 6 1 2 0 – Den Europæiske Socialfond Plus – formålsbestemte indtægter
- R 6 6 3 0 – Pilotprojekter, forberedende foranstaltninger, prerogativer og andre foranstaltninger

Indtægterne henføres til følgende udgiftsposter (kapitel/artikel/konto):

- Artikel 07 02 04 – ESF+ – indsatsområdet beskæftigelse og social innovation (EaSI-indsatsområdet)
- Konto 07 20 03 01 – Fri bevægelighed for arbejdstagere, koordinering af socialsikringssystemerne og foranstaltninger for indvandrere, herunder indvandrere fra tredjelande

Informationssystem for det indre marked (IMI)

Indtægtspost (kapitel/artikel/konto):

- 6 00 03 00 – Programmet for det indre marked – formålsbestemte indtægter

Indtægterne henføres til følgende udgiftspost (kapitel/artikel/konto):

- Konto 03 01 01 01 – Udgifter til støttefunktioner i forbindelse med Programmet for det indre marked (03 01 01 01 02)

EudraGMDP

Indtægtspost (kapitel/artikel/konto):

- 6 6 2

Indtægterne henføres til følgende udgiftspost (kapitel/artikel/konto):

- 6 10 03 01 – Unionens bidrag til Det Europæiske Lægemiddelagentur

EUROPHYT, iRASFF, TRACES, ADIS

Indtægtspost (kapitel/artikel/konto):

- 60 30

Indtægterne henføres til følgende udgiftspost (kapitel/artikel/konto):

- Artikel 03 02 06 – Bidrag til et højt niveau af sundhed og velfærd for mennesker, dyr og planter

Unionens database, som oprettet ved direktiv (EU) 2018/2001

Indtægtspost (kapitel/artikel/konto):

- 6 06 08 – andre bidrag og tilbagebetalinger – formålsbestemte indtægter

Indtægterne henføres til følgende udgiftspost (kapitel/artikel/konto):

- 02 20 04 02 – Aktiviteter til støtte for den europæiske energipolitik og det indre energimarked

- **Agenturer**

Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme (ECDC) og Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet (EFSA)

Indtægtspost (kapitel/artikel/konto):

- 6 6 2

Indtægterne henføres til følgende udgiftspost (kapitel/artikel/konto):

- Artikel 06 10 01 – Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme
- Artikel 06 10 02 – Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet

Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER)

Indtægtspost (kapitel/artikel/konto):

- 6 06 08 – Decentrale agenturer – formålsbestemte indtægter

Indtægterne henføres til følgende udgiftspost (kapitel/artikel/konto):

- Artikel 02 10 06 – Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER)

3. FINANSIELLE VIRKNINGER

- ☐ Forslaget har ingen finansielle virkninger
- ☐ Forslaget har ingen finansielle virkninger for udgifterne, men har finansielle virkninger for indtægterne
- ☒ Forslaget har finansielle virkninger for formålsbestemte indtægter

Virkningerne er følgende:

- **Informationssystemer**

Det Europæiske Arbejdsformidlingsnet(Eures)

Indtægtspost	Indvirkning på de årlige indtægter (Overslag 2024)
R 6 1 2 0	999 897

Efter foranstaltningens iværksættelse	
Indtægtspost	Anslåede årlige indtægter
R 6 1 2 0	999 897
Udgiftspost	Anslåede årlige udgifter
07 02 04	999 897
07 10 09	

Elektronisk udveksling af oplysninger vedrørende socialsikring (EESSI)

Indtægtsposter	Indvirkning på de årlige indtægter (Overslag 2024)
R 6 1 2 0	227 136
R 6 6 3 0	

Efter foranstaltningens iværksættelse	
Indtægtspost	Anslåede årlige indtægter
R6 1 2 0	227 136
R 6 6 3 0	
Udgiftspost	Anslåede årlige udgifter
07 02 04	227 136
07 20 03 01	

Informationssystem for det indre marked (IMI)

Indtægtspost	Indvirkning på de årlige indtægter (Overslag 2024)
6 00 03 00	96 346

Efter foranstaltningens iværksættelse	
Indtægtspost	Anslåede årlige indtægter
6 00 03 00	96 346
Udgiftspost	Anslåede årlige udgifter
Konto 03 01 01 01 (03 01 01 01 02)	96 346

EudraGMDP

Indtægtspost	Indvirkning på de årlige indtægter (Overslag 2024)
6 6 2	6 525

Efter foranstaltningens iværksættelse	
Indtægtspost	Anslåede årlige indtægter
6 6 2	6 525
Udgiftspost	Anslåede årlige udgifter
6 10 03 01	6 525

EUROPHYT, iRASFF, TRACES, ADIS

Indtægtspost	Indvirkning på de årlige indtægter (Overslag 2024)
6 0 3 0	727 804

Efter foranstaltningens iværksættelse	
Indtægtspost	Anslåede årlige indtægter
6 0 3 0	727 804
Udgiftspost	Anslåede årlige udgifter
Artikel 03 02 06	727 804

Unionens database, som oprettet ved direktiv (EU) 2018/2001

Indtægtspost	Indvirkning på de årlige indtægter (Overslag 2024)
6 06 08	875 000

Efter foranstaltningens iværksættelse	
Indtægtspost	Anslåede årlige indtægter
6 06 08	875 000
Udgiftspost	Anslåede årlige udgifter
02 20 04 02	875 000

- **Agenturer**

Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme (ECDC)

Indtægtspost	Indvirkning på de årlige indtægter (Overslag 2024)
6 6 2	3 670 862

Efter foranstaltningens iværksættelse	
Indtægtspost	Anslåede årlige indtægter
6 6 2	3 670 862
Udgiftspost	Anslåede årlige udgifter
Artikel 06 10 01	3 670 862

Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet (EFSA)

Indtægtspost	Indvirkning på de årlige indtægter (Overslag 2024)
6 6 2	7 755 340

Efter foranstaltningens iværksættelse	
Indtægtspost	Anslåede årlige indtægter
6 6 2	7 755 340
Udgiftspost	Anslåede årlige udgifter
Artikel 06 10 02	7 755 340

Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER)³

Indtægtspost	Indvirkning på de årlige indtægter (Overslag 2024)
06 06 08	981 805

³ Baseret på et årligt referencebeløb svarende til 85 % af det årlige vedtagne EU-budget, der er opført på de(n) relevante EU-budgetsubsidiepost(er).

Efter foranstaltningens iværksættelse	
Indtægtspost	Anslåede årlige indtægter
6 06 08	981 805
Udgiftspost	Anslåede årlige udgifter
02 10 06	981 805

4. FORHOLDSREGLER MOD SVIG

Ifølge artikel 325 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde skal Kommissionen bekæmpe svig og enhver anden ulovlig aktivitet, der skader Unionens finansielle interesser. At forebygge og afsløre svig er derfor en generel forpligtelse for alle Kommissionens tjenestegrene i forbindelse med deres daglige aktiviteter, der involverer anvendelse af ressourcer.

Enhver form for svig eller uregelmæssigheder vedrørende EU-midler har navnlig en negativ virkning på Kommissionens omdømme og på gennemførelsen af EU's politikker. Kommissionens nuværende strategi til bekæmpelse af svig (COM(2019) 196) blev vedtaget den 29. april 2019 og erstatter strategien fra 2011. Der er tale om et politikdokument, der fastsætter Kommissionens prioriteter i bekæmpelsen af svig med henblik på den flerårige finansielle ramme 2021-2027. De primære målsætninger i strategien fra 2019 er at 1) "sikre en bedre forståelse af svigmønstre, svindlerprofiler og systemiske sårbarheder i forbindelse med svig, der skader EU-budgettet" (dataindsamling og analyse) og 2) "optimere koordineringen, samarbejdet og arbejdsgangene i forbindelse med bekæmpelsen af svig, navnlig mellem Kommissionens tjenestegrene og forvaltningsorganer" (koordinering, samarbejde og processer). Strategien ledsages af en handlingsplan, som blev revideret i juli 2023, og som ligesom forgængeren har til formål at styrke alle dele af cyklussen for bekæmpelse af svig: forebyggelse, afdækning, efterforskning og korrektion.

De vejledende principper og mål i strategien til bekæmpelse af svig fra 2019 er:

- nultolerance for svig
- bekæmpe svig som en integreret del af den interne kontrol
- omkostningseffektiv kontrol
- professionel integritet og kompetence hos EU-ansatte
- gennemsigtighed med hensyn til, hvordan EU-midlerne bruges
- forebyggelse af svig, navnlig beskyttelse af udgiftsprogrammer mod svig
- effektiv undersøgelseskapacitet og rettidig udveksling af oplysninger
- hurtig korrektion (herunder inddrivelse af svigagtigt tilegnede midler og retlige/administrative sanktioner)

- godt samarbejde mellem interne og eksterne aktører, navnlig mellem EU og de ansvarlige nationale myndigheder og blandt tjenestegrenene hos alle berørte EU-institutioner og -organer
- effektiv intern og ekstern kommunikation om bekæmpelse af svig.

5. ANDRE BEMÆRKNINGER

Schweiz' årlige finansielle bidrag til finansieringen af informationssystemer og -agenturer består af summen af et operationelt bidrag på den ene side og et deltagelsesgebyr på den anden side.

Det operationelle bidrag baseres på en fordelingsnøgle defineret som forholdet mellem Schweiz' bruttonationalprodukt (BNP) i markedspriser og Unionens BNP i markedspriser. De BNP-opgørelser, der anvendes, er de senest tilgængelige pr. 1. januar i det år, hvor den årlige betaling foretages, som fastsat af Den Europæiske Unions Statistiske Kontor (Eurostat) under behørig hensyntagen til aftalen om samarbejde på statistikområdet⁴. Hvis denne aftale ophører med at finde anvendelse, er Schweiz' BNP det, der er fastlagt på grundlag af data fra Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD).

Det operationelle bidrag til agenturerne beregnes ved at anvende fordelingsnøglen på det årlige vedtagne EU-budget, der er opført på de(n) relevante EU-budgettilskudspost(er) for det pågældende år. Det operationelle bidrag til informationssystemerne og andre aktiviteter beregnes ved at anvende fordelingsnøglen til det relevante budget for det pågældende år som fastsat i dokumenter til gennemførelse af budgettet (f.eks. arbejdsprogrammer eller kontrakter). Alle referencebeløb bliver baseret på forpligtelsesbevillinger.

Det årlige deltagelsesgebyr udgør 4 % af det årlige operationelle bidrag.

Alle finansielle bidrag fra Schweiz eller betalinger fra Unionen og beregningen af beløb, der forfalder til betaling eller modtages, foretages i euro.

Europa-Kommissionen vil senest den 16. april i regnskabsåret meddele Schweiz følgende oplysninger om Schweiz' deltagelse:

- beløbene i forpligtelsesbevillinger for det årlige EU-budget, der er opført på den eller de relevante budgetposter for EU-tilskud i det pågældende år for hvert agentur, og beløbene i forpligtelsesbevillinger i forhold til det vedtagne EU-budget for det pågældende år for det relevante budget for informationssystemerne
- beløbet for deltagelsesgebyret
- for så vidt angår agenturer, i år N+1 de beløb i budgetforpligtelser, der er indgået på grundlag af forpligtelsesbevillinger godkendt i år N på den eller de relevante budgetposter for EU-budgettilskud i forhold til det årlige EU-budget, der er opført på de relevante budgetposter for EU-tilskud i år N.

På grundlag af sit budgetforslag forelægger Europa-Kommissionen et overslag over ovennævnte oplysninger så hurtigt som muligt og senest den 1. september i regnskabsåret.

Europa-Kommissionen udsender indkaldelser af midler til Schweiz svarende til Schweiz' bidrag til hvert af de agenturer, informationssystemer og andre aktiviteter, som Schweiz

⁴ Aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om samarbejde om statistik (EUT L 90 af 28.3.2006, s. 2).

deltager i. Senest 60 dage efter udsendelsen af indkaldelsen af bidrag betaler Schweiz det beløb, der er anført i denne indkaldelse af bidrag.

Ved hver indkaldelse af bidrag kan Schweiz foretage særskilte betalinger for hvert agentur, informationssystem eller anden aktivitet.

Ved enhver forsinkelse af indbetalingen af det finansielle bidrag betaler Schweiz morarenter af det udestående beløb fra forfaldsdagen.

Rentesatsen for fordringer, der ikke er betalt på forfaldsdagen, er den sats, som Den Europæiske Centralbank den første kalenderdag i forfaldsmånedens anvender på sine vigtigste refinansieringstransaktioner, og som offentliggøres i C-udgaven af *Den Europæiske Unions Tidende*, eller 0 %, idet den højeste sats finder anvendelse, plus 3,5 procentpoint.